

BOSNA I HERCEGOVINA
TUŽITELJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

INFORMACIJA O RADU
TUŽITELJSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2007. GODINU

I. UVOD

Do 1998. godine pravni okvir pravosuđa u Bosni i Hercegovini bio je zaokružen na entitetskim razinama, sa izuzetkom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, čiji je pravni okvir uspostavljen člankom VI Ustava Bosne i Hercegovine.

Kao rezultat nastojanja predviđenih u Deklaraciji Vijeća za implementaciju mira iz prosinca 1998. godine (tzv. Madridska deklaracija), kojom je jasno rečeno da Vijeće smatra da je uspostava vladavine zakona, u koji će svi građani imati povjerenja, preduvjet za trajan mir, kao i za samoodrživo gospodarstvo koje će biti u stanju da privuče i zadrži inozemne i domaće ulagače, Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu je 06. kolovoza 2002. godine donio Odluku o proglašenju Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine, sa ciljem osiguranja učinkovitog ostvarivanja nadležnosti države Bosne i Hercegovine, poštivanja ljudskih prava i zakonitosti na njenom teritoriju, učinkovitijeg suzbijanja kriminaliteta i jačanja načela vladavine prava. Pomenuti zakon je usvojen u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i objavljen u „Službenom glasniku BiH“ br. 42/03, čime je utemeljeno Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine koje je otpočelo sa radom 27. siječnja 2003. godine.

I.a. NADLEŽNOST TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Ustav Bosne i Hercegovine uspostavio je nadležnost tužiteljstava na entitetskoj razini, dok je Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine uspostavljeno naknadno, kao ustanova s posebnom nadležnošću za postupanje pred Sudom Bosne i Hercegovine u kaznenim djelima i u kaznenom postupku propisanim Zakonom o Sudu BiH, Zakonom o Tužiteljstvu BiH, Kaznenim zakonom BiH, Zakonom o kaznenom postupku BiH, Zakonom o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju tužiteljstvima u BiH.

Nadležnost i područje djelovanja Tužiteljstva propisani su Zakonom o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine, prema kojem je Tužiteljstvo:

- tijelo nadležno za provođenje istrage za kaznena djela za koja je nadležan Sud Bosne i Hercegovine, te za gonjenje počinitelja pred Sudom Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine i drugim primjenjivim zakonima,
- tijelo nadležno za primanje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima, sukladno zakonima, multilateralnim i bilateralnim sporazumima i konvencijama, uključujući i zahtjeve za izručenje ili predaju traženih osoba od strane sudova ili tijela na području Bosne i Hercegovine i drugih država, odnosno Međunarodnih sudova ili Tribunala,
- tijelo zaduženo za izradu statističkog pregleda svojih aktivnosti (izvješća o radu), te izradu informacije o stanju kriminaliteta u Bosni i Hercegovini i ukazuje na tendencije u njegovom kretanju. U zaključnom dijelu ove Informacije glavni tužitelj može iznijeti prijedloge zakonskih reformi.

Tužiteljstvo BiH je *sui generis* institucija, te nije nadređeno entitetskim tužiteljstvima, nego je njegova nadležnost ograničena na procesuiranje kaznenih djela propisanih gore navedenim zakonima. Druga tužiteljstva u BiH uspostavljena su sukladno postojećem političko-administrativnom ustroju Bosne i Hercegovine, tako da je:

Federalno tužiteljstvo FBiH "vrhovno" tužiteljstvo za deset kantonalnih tužiteljstava s područja FBiH. Republičko tužilaštvo RS je "vrhovno" tužiteljstvo za pet okružnih tužiteljstava na području Republike Srpske. Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH je nadležno za područje Distrikta.

U odnosu na pomenuta tužiteljstva, za ostvarivanje svojih prava i dužnosti, tužitelji Tužiteljstva BiH mogu u konkretnim predmetima, koji su u nadležnosti Suda BiH, davati potrebne upute tim tužiteljstvima u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH.

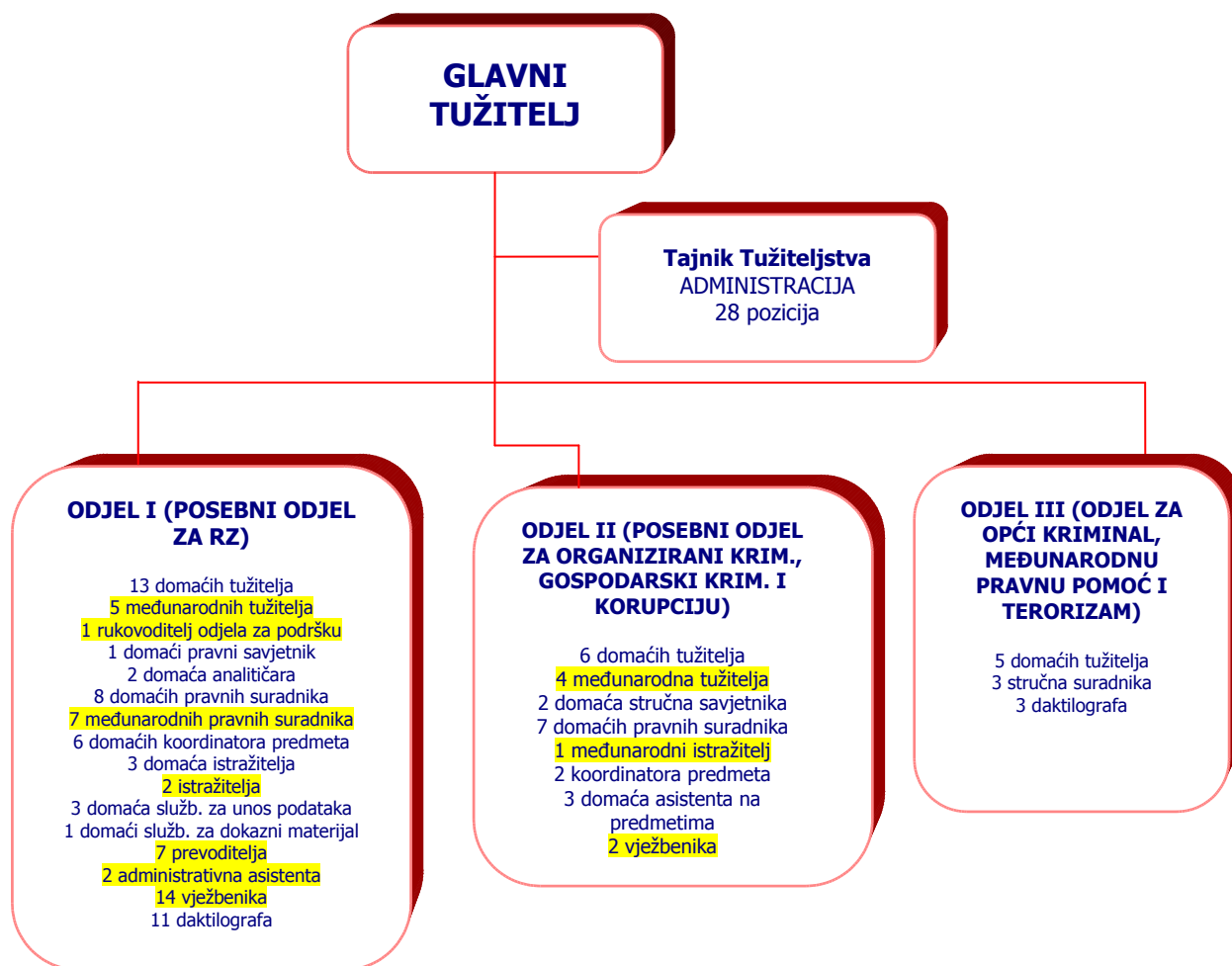
I.b. UNUTARNJI USTROJ TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine svoju funkciju ostvaruje kroz tužiteljske odjele kojima rukovode zamjenici glavnog tužitelja Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i to:

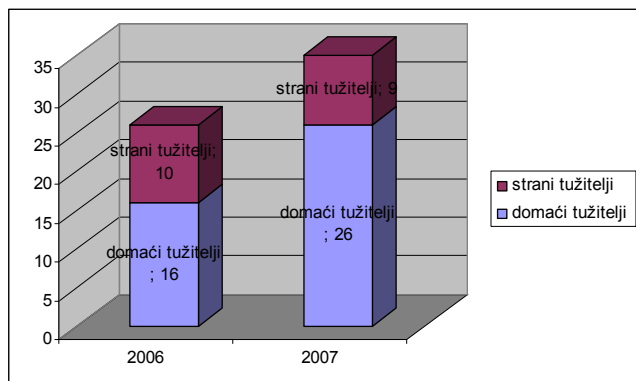
- Odjel za opći kriminal, međunarodnu pravnu pomoć i terorizam,
- Posebni odjel za ratne zločine,
- Posebni odjel za organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupciju.

Osim tužiteljskih odjela, u Tužiteljstvu BiH djeluje i administrativni odjel.

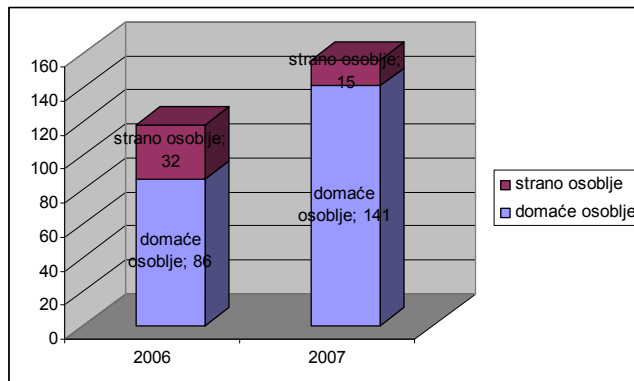
ŠEMATSKI PRIKAZ UNUTARNJEG USTROJA TUŽITELJSTVA BiH U 2007. GODINI
(UPOSLENICI TUŽITELJSTVA BiH I UREDA REGISTRARA)

Napomena: Radna mjesta označena žutim slovima financira Ured registrara

Povećanje broja tužitelja u odnosu na 2006. godinu

Povećanje ukupnog broja osoblja u odnosu na 2006. godinu

I.c. MEĐUNARODNI FAKTOR U TUŽITELJSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

Ured registrara za Odjel I i II Suda Bosne i Hercegovine i Posebne odjele Tužiteljstva BiH (Posebni odjel za organizirani, gospodarski kriminal i korupciju i Posebni odjel za ratni zločin) uspostavljen je 2004. godine, međunarodnim Sporazumom, u namjeri osiguranja administrativne i logističke potpore procesuiranju i suđenju počiniteljima kaznenih djela kršenja međunarodnog humanitarnog prava, te kaznenih djela oganiziranog, gospodarskog kriminala i korupcije, a sukladno Zakonu o Sudu BiH i Zakonu o Tužiteljstvu BiH, te upravlja procesom odabira i angažiranja, kako međunarodnih sudaca Suda Bosne i Hercegovine, tako i međunarodnih tužitelja, koji se imenuju u posebne odjele Tužiteljstva BiH, te upošljavanja i financiranja dodatnog domaćeg i međunarodnog osoblja za potporu njegovog rada (pravno i administrativno osoblje). Troškovi Ureda registrara pokrivaju se iz donacija i dobrovoljnih priloga donatora.

Ovlasti Ureda registrara, prema ovom Sporazumu zaključenom između Predsjedništva Bosne i Hercegovine i visokog predstavnika za BiH, uspostavljena su tako da, nakon razdoblja od pet (5) godina prisustva međunarodnih sudaca u Sudu BiH i međunarodnih tužitelja u Tužiteljstvu BiH, one pređu na domaća nadležna tijela.

Dana 26.09.2006. godine Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu i Predsjedništvo Bosne i Hercegovine zaključili su Sporazum o Uredu registrara i formiranju Tranzicijskog vijeća, čime se osigurao pravni temelj za proces tranzicije osoblja, resursa i sastava Ureda registrara u domaće pravosudne ustanove, te je uspostavljen okvir u sklopu kojeg će Ured registrara nastaviti rad sukladno svom mandatu do potpune integracije u ustanove BiH.

Na temelju ovog Sporazuma izvršeno je:

- formiranje Tranzicijskog vijeća koje, kao savjetodavno tijelo, koordinira tranziciju Ureda registrara u domaće pravosudne ustanove (Sud BiH i Tužiteljstvo BiH); Tranzicijsko vijeće čine predsjednik Suda BiH, glavni tužitelj Tužiteljstva BiH, predsjednik Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH, ministar pravde BiH, ministar financija i trezora BiH, direktor Direkcije za europske integracije, te registrari
- uspostavljanje posebnih funkcija registrara za Odjel I i II Suda BiH i registrara za Posebne odjele Tužiteljstva BiH, a što odražava pravnu i operativnu odvojenost Suda BiH i Tužiteljstva BiH
- prijenos odgovornosti za imenovanje međunarodnih sudaca u Sud BiH i međunarodnih tužitelja u Tužiteljstvo BiH na Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
- pripremanje Strategije integracije domaćeg osoblja financiranog od Ureda registrara u pravosudne ustanove BiH (Sud BiH i Tužiteljstvo BiH).

Dana 10.04.2007. godine, glavni tužitelj Tužiteljstva BiH potpisao je sa Registrarom za posebne odjele Tužiteljstva BiH Memorandum o razumijevanju o integraciji osoblja registrara u Tužiteljstvo BiH i prijenos imovine iz registrara u Tužiteljstvo BiH. Memorandum je predvidio integraciju 48 uposlenika Registrara u posebne odjele Tužiteljstva BiH, i to od 01.07.2007. godine, od čega je ukupno do kraja izvještajnog razdoblja integrirano 36 uposlenika. Također, dana 18.09.2007. godine, kako je i bilo predviđeno u Sporazumu od 26.09.2006. godine, na poziciju registrara postavljen je državljanin Bosne i Hercegovine.

II. ODJELI TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Provodeći svoje aktivnosti u cilju otkrivanja i kaznenog gonjenja počinitelja kaznenih djela, tužiteljski odjeli redovito surađuju sa domaćim i međunarodnim ustanovama i tijelima, a posebno sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu (SIPA), Graničnom policijom (GP), Upravom za neizravno oporezivanje BiH, Ministarstvom sigurnosti BiH, Interpolom, Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske, Federacije BiH, kantonalnim ministarstvima unutarnjih poslova, Centrima javne sigurnosti, policijom Brčko Distrikta, EUFOR-om, NATO-om, Terenskom kancelarijom ICTY, nadalje sa tijelima susjednih država, Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Specijalnim tužilaštvom za organizirani kriminal Republičkog tužilaštva Srbije, Kriminalističkom policijom MUP-a Republike Srbije i drugim nadležnim tijelima.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i poslovanju Tužiteljstva BiH, registri predmeta koji se vode u Tužiteljstvu BiH odnose se na sljedeće:

KT	kazneni upisnik za fizičke i pravne osobe – poznati počinitelji
KT-RZ	kazneni upisnik za počinitelje kaznenog djela ratnog zločina
KTN	kazneni upisnik za nepoznate počinitelje
KTN-RZ	kazneni upisnik za nepoznate počinitelje kaznenog djela ratnog zločina
KTM	kazneni upisnik za malodobne počinitelje
KTZ	kazneni upisnik za predmete međunarodne pravne pomoći i ekstradicije
KTA	upisnik raznih kaznenih predmeta
KTA-RZ	kazneni upisnik raznih kaznenih predmeta ratnog zločina
A i A-RZ	upisnik za ostale administrativne poslove

II.a . ODJEL I (POSEBNI ODJEL ZA RATNI ZLOČIN)

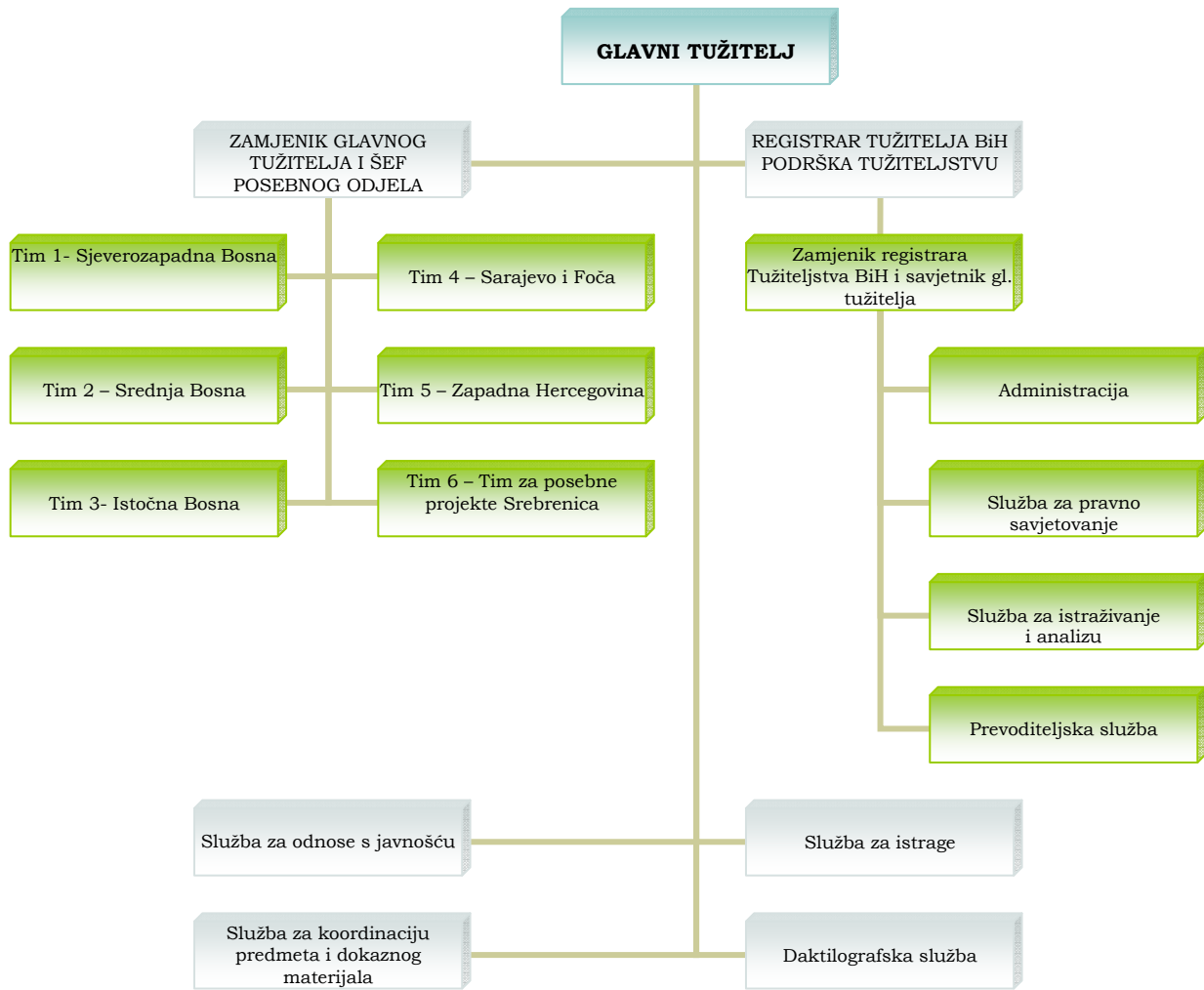
Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH je započeo sa radom 09.03.2005. godine, nakon što je usvojen paket zakona u Parlamentu BiH, koji su bili nužni da bi se stekli uvjeti da se predmeti Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) mogu procesuirati pred domaćim pravosudnim tijelima, kao i da bi se mogla preuzeti uloga Jedinice za pravila puta MKSJ, koja je do svog zatvaranja vršila pregled predmeta ratnih zločina. Od svog formiranja, Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH, koji se bavi procesuiranjem počinitelja kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom iz glave XVII Kaznenog zakona BiH, zauzima centralno mjesto u rješavanju jednog od najvažnijeg pitanja u novijoj povijesti Bosne i Hercegovine u cilju uspostave mira, vladavine prava i povjerenja u pravni sustav države Bosne i Hercegovine.

Cijeneći činjenicu da je u Bosni i Hercegovini, do sada, najmanje 13.000 osoba prijavljeno da su počinili kazneno djelo ratnog zločina, može se reći da Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH ima težak i zahtjevan zadatak da adekvatno odgovori na očekivanja glede uloge koju kazneno-pravni sustav ima u procesuiranju ratnih zločina u Bosni i Hercegovini i uklanjanju njihovih posljedica.

Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH svoj rad u organizacionom smislu ostvaruje kroz funkcioniranje šest (6) tužiteljskih timova koji su ustanovljeni prema zemljopisno-regionalnoj strukturi BiH: Tim 1-sjeverozapadna Bosna i dio Posavine, Tim 2-središnja Bosna, Tim 3-istočna Bosna-dolina Drine i dio Posavine, Tim 4-Sarajevo i istočna Bosna uključujući Foču, Tim 5-zapadna Hercegovina i dolina Neretve i specijalni Tim 6 za područje Srebrenice. Tužiteljski timovi u svom sastavu imaju po jednog ili dva domaća tužitelja, međunarodnog tužitelja, zatim pravne suradnike, istražitelje i ostalo osoblje koje pruža pomoć tužiteljima u radu. Tužiteljskim timovima logističku podršku pružaju: Odjel za pravno savjetovanje, Odjel za istraživanje i analitiku, Odjel za istrage, Odjel za koordinaciju predmeta, Odjel za dokazni materijal i Odjel za administraciju. Uspostavljanjem ovih odjela unaprijeđena je učinkovitost istraga i procesuiranja predmeta ratnih zločina, automatizirana je koordinacija predmeta, dokaznog materijala i dokumentacije.

Procesom automatizacije uspostavljena je sigurna mreža za elektronsko evidentiranje materijala iz spisa i dokaza, a postavljanjem sustava pravnog softvera (CaseLogistix) skenira se sav materijal iz spisa i dokazni materijal (pismeni, audio i video) kojim se elektronsko vođenje predmeta pohranjuje, te je pretraga moguća na engleskom i na jezicima Bosne i Hercegovine, te na oba pisma (latinici i ćirilici).

ORGANIZACIONA ŠEMA POSEBNOG ODJELA ZA RATNE ZLOČINE

KADROVSKA STRUKTURA POSEBNOG ODJELA ZA RATNE ZLOČINE

Po okončanju tranzicije osoblja, resursa i sustava Ureda registrara u domaće pravosudne ustanove (detaljno u uvodnom dijelu) u Posebni odjel za ratne zločine je, zaključno sa 01.07.2007. godine, integrirano ukupno 25 uposlenika, od kojih je jedan stručni savjetnik, 4 stručna suradnika, 6 koordinatora predmeta, 3 istražitelja, 2 analitičara, jedan referent za dokazni materijal, tri referenta za unos podataka i 5 daktilografa.

Odlukama Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH od 18.01.2007. godine imenovano je 10 domaćih tužitelja, od kojih je 6 raspoređeno u Posebni odjel za ratni zločin, koji su zvanično stupili na dužnost 01.03.2007. godine.

Obzirom na prethodno navedeno, mijenja se kadrovska struktura ovog odjela u odnosu na 2006. godinu, tako da domaći kadar u Posebnom odjelu za ratne zločine sačinjava zamjenik glavnog tužitelja, 12 tužitelja, jedan stručni savjetnik, 8 stručnih suradnika, 3 istražitelja, 6 koordinatora predmeta, 2 analitičara, jedan referent za dokazni materijal, 3 referenta za unos podataka i 11 daktilografa. Također, u Posebnom

odjelu za ratne zločine radi jedan broj uposlenika koje financira Ured registrara, i to: zamjenik glavnog tužitelja i rukovoditelj Odjela, 4 međunarodna tužitelja, 7 međunarodnih suradnika, 2 istražitelja, 7 prevoditelja, 7 međunarodnih vježbenika, 7 domaćih vježbenika i 2 administrativna asistenta.

Predmeti i rad po predmetima u Posebnom odjelu za ratni zločin

Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH, predmete o osumnjičenim osobama za ratne zločine zaprima iz pet izvora:

- Predmeti koji se, po Pravilima 11bis Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ, ustupaju Sudu Bosne i Hercegovine
- Predmeti u kojima Tužiteljstvo MKSJ-a nije završilo istrage
- Predmeti dostavljeni Tužiteljstvu MKSJ-a od strane entitetskih tužiteljstava i istražnih agencija iz Bosne i Hercegovine po dogovorenim mjerama iz Rimskog sporazuma (Pravila puta)
- Sve istrage u predmetima ratnih zločina, započete nakon 01. ožujka 2003.g., preuzima Tužiteljstvo BiH
- Predmeti dostavljeni Tužiteljstvu MKSJ-a od strane entitetskih tužiteljstava i istražnih agencija iz Bosne i Hercegovine po dogovorenim mjerama iz Rimskog sporazuma (Pravila puta), a isti nisu pregledani od strane Jedinice puta MKSJ do 01. listopada 2004. godine, kada je Jedinica prestala s radom.

KT-RZ PREDMETI

U Posebnom odjelu za ratne zločine Tužiteljstva BiH, tijekom 2007. godine, u radu je bio 441 KT-RZ predmet protiv 2.810 osoba, a od tog broja tijekom 2007. godine zaprimljena su 253 predmeta protiv 925 osoba.

Tužitelji ovog Odjela, u 2007.g., donijeli su 176 naredbi o sprovođenju istrage protiv 548 osoba. U 158 predmeta u odnosu na 481 osobu su istrage prenešene iz ranijih razdoblja. U 7 predmeta protiv 16 osoba donesene su naredbe o nesprovođenju istrage, a u 19 predmeta protiv 36 osoba donesene su naredbe o obustavi istrage.

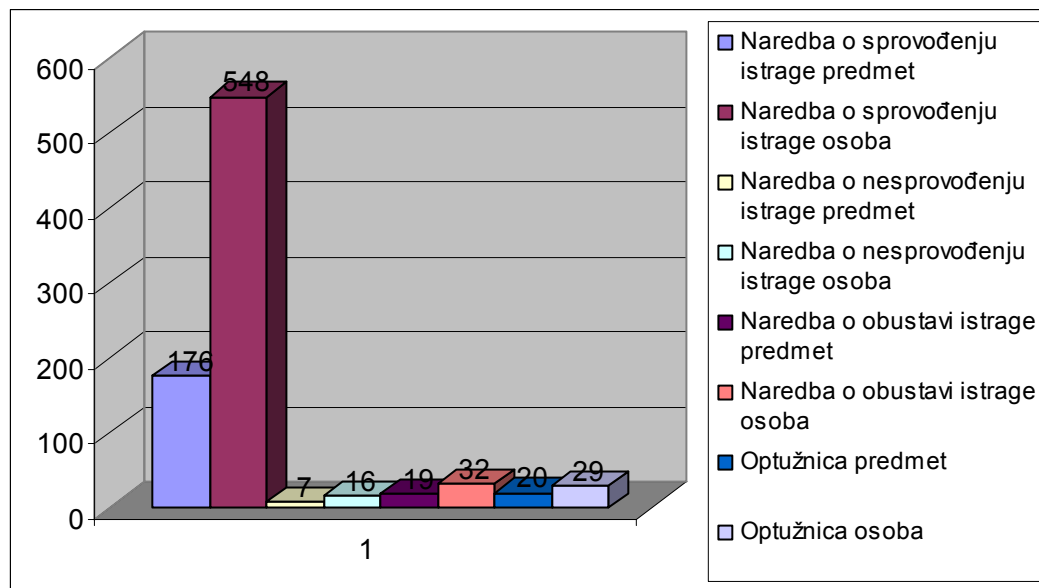
U 2007. godini tužitelji Posebnog odjela za ratne zločine su, nakon sprovedenih istraga protiv 32 osobe, podigli 20 optužnica, od kojeg broja je 17 optužnica protiv 29 osoba potvrđeno u 2007. godini. Također je, u tijeku izvještajnog razdoblja, jedna optužnica podignuta sa predloženim sporazumom o priznanju krivnje, koji sporazum je odbačen od strane Suda BiH.

Posebni odjel za ratne zločine je tijekom 2007. godine za kazneno djelo Genocid iz članka 171. KZ BiH optužio jednu osobu, za kazneno djelo Zločin protiv čovječnosti iz članka 172. KZ BiH ukupno 10 osoba, za kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog pučanstva iz članka 173. KZ BiH ukupno 17 osoba i za kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz članka 175. KZ BiH ukupno 4 osobe.

Rješavajući po optužnicama ovoga Odjela, Sud BiH je nakon provedenog postupka u 11 predmeta protiv 12 osoba donio prvostupanjske presude, od kojih presuda je 9 osuđujućih u odnosu na 10 osoba i 2 oslobađajuće u odnosu na 2 osobe.

Tužitelji ovog odjela su protiv 10 presuda uložili žalbe, od kojih su 4 žalba uvažene, 4 odbijene, a dvije žalbe još nisu razmatrane.

Sud BiH je u 9 predmeta protiv 9 osoba donio osuđujuće drugostupanjske presude u kojima je izrečena kazna zatvora u ukupnom trajanju od 185 godina i 6 mjeseci, te je u jednom predmetu protiv jedne osobe donio drugostupanjsku oslobađajuću presudu.

Grafički prikaz na KT-RZ predmetima za 2007. godinu u Odjelu I

RAD NA KTA-RZ, KTN-RZ, A-RZ PREDMETIMA, TE OSTALE PROCESNE AKTIVNOSTI ODJELA

RAD NA KTA-RZ PREDMETIMA

Tužitelji Posebnog odjela tijekom 2007.g. bili su zaduženi sa 994 KTA-RZ predmeta, od kojih je 681 predmet kao neriješen prenesen iz ranijih godina, a u 2007. godini je zaprimljeno 313 predmeta. U tijeku izvještajnog razdoblja ukupno je riješeno 347 KTA-RZ predmeta.

RAD NA KTN-RZ PREDMETIMA

Također, tužitelji Posebnog odjela su 2007.g. u radu imali 223 KTN-RZ predmeta, od kojih je preneseno kao neriješeno 98 predmeta iz ranijih godina, a u 2007. godini je ukupno zaprimljeno 125 KTN-RZ predmeta, od kojeg broja je riješeno 14 predmeta.

Po predmetima KT-RZ u 2007. godini u ovom odjelu, sukladno zakonom utvrđenim ovlastima, radilo je 13 domaćih i pet međunarodnih tužitelja. Po KTA-RZ predmetima su, pored zaduženih tužitelja,

radili i stručni suradnici, sukladno Naputku o postupanju u KTA i KTA-RZ predmetima Tužiteljstva BiH, koje je donio Glavni tužitelj 15.01.2007. godine.

RAD NA A-RZ PREDMETIMA

Posebni odjel za ratne zločine je u 2007. godini imao u radu i 301 A-RZ predmet, od kojih je 26 predmeta ostalo u radu Tužiteljstva iz ranijih godina, dok je u 2007. godini Tužiteljstvo zaprimilo 275 predmeta. Na kraju izvještajnog razdoblja ukupno je riješeno 189 A-RZ predmeta.

OSTALE PROCESNE AKTIVNOSTI TUŽITELJSTVA

Optužnice, žalbe, naredbe o sprovođenju istrage, naredbe o obustavi istrage, naredbe o nesprovođenju istrage, te okončani KTA-RZ i KTN-RZ predmeti, nisu jedini rezultati rada tužitelja Posebnog odjela za ratne zločine Tužiteljstva BiH.

Naime, tužitelji Posebnog odjela su postupajući po naredbama za sprovođenje istrage tijekom 2007. godine, u svojstvu svjedoka saslušali 1.391 osobu, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu podnijeli veliki broj naredbi za preduzimanje istražnih radnji, izdali Državnoj agenciji za istrage i zaštitu više naredbi za lišenje slobode osoba osumnjičenih za kaznena djela ratnog zločina. Pred Sudom Bosne i Hercegovine, u postupcima vođenim po optužnicama Posebnog odjela, održan je u 2007. godini 391 glavni pretres. Ovi podaci također ukazuju da je veliki broj zakazanih ročišta pred Sudom Bosne i Hercegovine, obzirom na kompleksnost i obimnost predmeta ratnih zločina, te također da, zbog zauzetosti sudija i sudnica, suđenja u gotovo svakom predmetu traju dugo, u prosjeku po godinu i godinu i pol dana.

PROBLEMI S KOJIMA SE SUOČAVA POSEBNI ODJEL ZA RATNI ZLOČIN

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine se tijekom sprovođenja istraga u predmetima ratnih zločina suočava sa velikim poteškoćama, naročito kada je u pitanju pribavljanje dokaza. Jedan od najvećih problema predstavlja dostupnost tih dokaza i to kako objektivnih, tako i personalnih. Naime, kada su u pitanju svjedoci, zasigurno je da je protok vremena od počinjenja kaznenog djela utjecao na to da istima sjećanje blijedi, kao i da su neki od ključnih svjedoka u međuvremenu preminuli. Također, kao problem se javlja i to što se veći broj svjedoka nalazi izvan granica Bosne i Hercegovine, te je zbog toga njihov dolazak pred Tužiteljstvo i Sud otežan, jer često nisu u poziciji da dođu, te je također njihov dolazak praćen velikim financijskim izdacima.

Veliki problem prilikom procesuiranja ovih kaznenih djela predstavljaju i sami svjedoci, koji su sve manje voljni da svjedoče, sve se manje sjećaju događaja, te često na glavnom pretresu mijenjaju iskaze date u istrazi. Činjenica je da svjedoci nerado svjedoče u predmetima ratnih zločina, a to je umnogome posljedica kako stvarnog pritiska i ugroženosti svjedoka, tako i njegovog osobnog doživljaja i povjerenja u tijela pravosuđa, što može dovesti do njihovog nepouzdanog svjedočenja, što opet utječe na pravičan i učinkovit sudbeni postupak.

Tužitelji se suočavaju sa brojnim poteškoćama kada je u pitanju pribavljanje materijalnih dokaza. Naime, često su suočeni sa nedovoljnom angažiranošću državnih i entitetskih tijela u BiH u ispunjavanju njihove obveze prema Tužiteljstvu BiH, odnosno na dostavu tražene dokumentacije, gdje u nekim slučajevima tužitelj, i pored upućenih urgencija, na istu čeka i po nekoliko mjeseci. Osim toga, zbog same prirode sukoba u Bosni i Hercegovini, veliki broj potencijalnih svjedoka i materijalnih dokaza, nalazi se u susjednim državama - Srbiji, Crnoj Gori i Hrvatskoj, što dodatno ograničava njihovu dostupnost, pored razvoja regionalne suradnje na temelju zaključenih protokola o suradnji sa pomenutim državama. Da bi ta suradnja funkcionirala, odnosno da bi Tužiteljstvo pribavilo ove dokaze i koristilo ih tijekom istrage, potrebno je dosta kvalitetno osposobljenog osoblja, zatim vremena i finansijskih sredstava.

Naime, mnogi osumnjičeni za kaznena djela ratnog zločina na teritoriju BiH, pored državljanstva Bosne i Hercegovine, istovremeno posjeduju državljanstva susjednih država. Kako relevantne ustavne odredbe susjednih zemalja onemogućavaju izručenje njihovih državljana, moguće je, a to se već i desilo u praksi, da osobe koje bi nakon sprovedene istrage bile optužene, ostanu nedostupne tijelima gonjenja Bosne i Hercegovine jednostavnim prelaskom državne granice, te da rad tužitelja po otvorenim istragama ostaje bez optužnice, kao konačnog rezultata, jer tužitelj, bez saslušanja osumnjičene osobe, ne može podići optužnicu. Sve ovo ukazuje da rješavanje problema suđenja za ratne zločine počinjene na teritoriju bivše Jugoslavije prelazi iz pravnih u političke okvire i ovisi prvenstveno o političkoj volji država da li će svoje unutarnje pravo prilagoditi obvezi omogućavanja suđenja počiniteljima ratnih zločina sukladno međunarodnim sporazumima.

SURADNJA TUŽITELJSTVA BiH SA TUŽITELJSTVOM MEĐUNARODNOG KAZNENOG SUDA ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU (MKSJ)

Suradnja Tužiteljstva Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju je veoma značajna i odvija se kroz razne oblike i na nekoliko različitih razina. Intenzivna suradnja postoji od uspostavljanja Posebnog odjela za ratne zločine i svakodnevno se unaprjeđuje.

Tijekom 2004.g. održan je određen broj radnih sastanaka u sjedištu MKSJ-a u Hagu. Ovi sastanci su sazvani na zahtjev glavnog tužitelja Bosne i Hercegovine, u cilju koordiniranja aktivnosti na uspostavi Posebnog odjela za RZ, kako bi se omogućio proces ustupanja predmeta pravila 11bis „Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a“ i da bi se ustupili predmeti kategorije “2” (predmeti u kojima je istraga djelomično sprovedena).

Ovi sastanci su također organizirani da bi Tužiteljstvo BiH moglo preuzeti odgovornost za proces „Pravila puta MKSJ-a“. Tijekom ovih koordinacijskih sastanaka, osoblje Tužiteljstva BiH se sastalo sa predstavnicima Tužiteljstva MKSJ-a, Ureda registrara i Suda. Teme sastanaka su prvenstveno bile tužiteljske strategije. Sredinom 2004. godine vodili su se razgovori sa Tužiteljstvom MKSJ-a o prijenosu svih predmeta u elektronskom obliku iz „Jedinice Pravila puta“.

Dana 27. kolovoza 2004.g., glavna tužiteljica, gđa. Carla del Ponte, uputila je pismo Predsjedništvu Bosne i Hercegovine u kojem ih je informirala da MKSJ od 01. listopada 2004.g. više neće moći pregledati predmete prema „Sporazumu Pravila puta“ i da će proces pregleda preuzeti Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine. Ovaj proces je završen krajem 2004. godine, a 28. prosinca 2004.g., Tužiteljstvo BiH je

donijelo „Pravilnik o pregledu predmeta ratnih zločina“ i „Orientacione kriterije za osjetljive predmete Pravila puta“.

U zadnjoj četvrti 2004.g., predstavnici Tužiteljstva BiH, kao članovi radnih grupa, koji su bili uključeni u pripremu izmjena i dopuna Kaznenog zakona, Zakona o kaznenom postupku i Zakona o zaštiti ugroženih svjedoka i svjedoka pod prijetnjom, te novog Zakona o ustupanju predmeta iz MKSJ-a, blisko su surađivali sa Tužiteljstvom MKSJ-a, Uredom registrara i Sudom, da bi se koordinirala pitanja vezana za izmjene i dopune zakona koje su bile neophodne da bi se omogućilo ustupanje predmeta, dokaza i materijala koji su u posjedu MKSJ-a.

Početakom 2005.g., Tužiteljstvo BiH je održalo nove sastanke sa Tužiteljstvom MKSJ-a o ustupanju predmeta „Pravila 11bis“ i predmeta kategorije „2“. Zajedno sa predstavnicima MKSJ-a, glavni tužitelj Tužiteljstva BiH je pripremio strategiju o načinu na koji će biti uspostavljen Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH, o organizacionoj strukturi, te o načinu buduće suradnje. Rezultat ovih sastanaka je bio „Memorandum o razumijevanju“ zaključen između Tužiteljstva BiH i Tužiteljstva MKSJ-a 25. kolovoza 2005.godine.

Razgovori sa Tužiteljstvom MKSJ-a, koji su uslijedili nakon potpisivanja „Memoranduma“, prvenstveno su se fokusirali na njegovu implementaciju, a u svezi pristupa dokaznom materijalu MKSJ-a, zamolbama za pomoć i ustupanju predmeta. Dogovoreno je da će sva zvanična komunikacija biti u pismenom obliku između glavnog tužitelja Tužiteljstva BiH i glavne tužiteljice MKSJ-a. Pored ovakvog formalnog oblika suradnje, uspješno su uspostavljeni i neformalni kontakti između Tužiteljstva BiH i Tužiteljstva MKSJ-a, kojim se razmjenjuju informacije između tužitelja koji rade na predmetima. Od sredine do kraja 2005.g. održavani su koordinacijski sastanci i u Hagu i u Sarajevu. Cilj ovih sastanaka su bili susreti tužitelja sa njihovim kolegama iz MKSJ-a, obuka iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava i prakse MKSJ-a, a razgovaralo se i o određenim predmetima sa tužiteljima MKSJ-a, prije njihovog ustupanja.

Razgovori o ustupanju predmeta su se vodili i o predmetima „Pravila 11bis“ i predmetima kategorije „2“. Suradnja i radni sastanci sa Tužiteljstvom MKSJ-a o ustupanju predmeta i dokaznom materijalu se i dalje nastavljaju. Komunikacija sa Tužiteljstvom MKSJ-a odvija se svakodnevno.

SURADNJA TUŽITELJSTVA BiH SA TUŽITELJSTVOM MKSJ-a U SVEZI HAPŠENJA HAŠKIHK OPTUŽENIKA

U pogledu suradnje sa MKSJ-om u svezi hapšenja optuženika koji se nalaze u bjekstvu, Tužiteljstvo BiH koordinira rad sa Tužiteljstvom MKSJ-a, EUFOR-om, NATO-om i domaćim agencijama za sprovedbu zakona. Sve vrste informacija i saznanja koje su Tužiteljstvu BiH dostupne, Tužiteljstvo BiH ustupa Tužiteljstvu MKSJ-a. Tužiteljstvo BiH koordinira svoj rad sa međunarodnim i domaćim agencijama za sprovedbu zakona, te se sve operacije izvode zajednički.

POSTUPANJE TUŽITELJSTVA BiH U SVEZI OSOBA ZA KOJE SE SUMNJA DA PRUŽAJU POTPORU OPTUŽENIM ZA RATNI ZLOČIN

Provođenje istraga i procesuiranja osoba koje su osumnjičene da pružaju potporu glavnim optuženicima za ratne zločine, u nadležnosti su Tužiteljstva BiH. U tijeku je određeni broj istraga i one se vode u bliskoj suradnji sa Tužiteljstvom MKSJ-a i domaćim agencijama za sprovedbu zakona.

U (39) predmeta protiv (44) osobe Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine donijelo je naredbe o provođenju istrage zbog osnova sumnje da su počinili kazneno djelo pomoć osobi optuženoj od strane Međunarodnog kaznenog suda iz članka 233. stavak 1. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, a sve u svezi primjene odredaba članka 11. stavak 1. i 2. *Zakona o primjeni određenih privremenih mjera radi učinkovite provedbe mandata Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju te drugih međunarodnih restriktivnih mjera* ("Službeni glasnik BiH", br. 25/06 od 04.04.2006. godine).

U (2) predmeta protiv (7) osoba na prijedlog Tužiteljstva BiH, Sud BiH je donio rješenja kojim je odredio privremene mjere zabrane raspolaganja i transfera novčanih sredstava, zabrane raspolaganja i opterećenja nepokretne i pokretne imovine u vlasništvu ili posjedu pomenutih osoba, a sukladno odredbama Zakona o primjeni određenih privremenih mjera radi učinkovite provedbe mandata Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, te drugih međunarodnih restriktivnih mjera. Po pravomoćnosti rješenja Suda BiH kojim su određene mjere zamrzavanja imovine tih osoba, ista su dostavljena nadležnim tijelima (zemljišnoknjižnom uredu nadležnog suda, Republičkoj upravi za geodetske i imovinskopravne poslove, agenciji za bankarstvo, ...) na postupanje u okviru svojih nadležnosti, odnosno na provođenje pravomoćne odluke suda.

REZULTATI DOSADAŠNJE SURADNJE TUŽITELJSTVA BiH I TUŽITELJSTVA MKSJ-a

U listopadu 2004. godine, proces pregleda predmeta ratnih zločina, koji je do 01. listopada obavljao MKSJ, temeljem dogovorenih mjera „Pravila puta“ uspostavljenih „Rimskim sporazumom“, prebačen je na vlasti Bosne i Hercegovine.

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, odnosno Posebni odjel za ratni zločin, preuzeo je odgovornost pregleda predmeta ratnih zločina koje je do tada obavljala „Jedinica Pravila puta“. Tijekom 2005.g., Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH izvršio je pregled i ocjenu navedenih predmeta sukladno „Pravilniku o pregledu predmeta ratnih zločina“ i „Orjentacionim kriterijima“ za osjetljive predmete „Pravila puta“. Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH izvršio je pregled 746 predmeta sa standardnom oznakom „A“. Od tog broja, 202 predmeta su ocijenjena kao „vrlo osjetljivi“ i isti su zadržani u Posebnom odjelu za ratne zločine Tužiteljstva BiH radi daljeg procesuiranja, od kog broja je protiv 14 osoba podignuto 13 optužnica.

Tužiteljstvo BiH, na ovaj način, odlučno je usmjerilo svoje aktivnosti na radnje pregleda predmeta, ali u isto vrijeme i vođenje istraga po predmetima. To sve je rezultiralo povećanjem broja podignutih optužnica za kaznena djela ratnog zločina pred Sudom BiH.

Tužiteljstvo BiH je uložilo velike napore u radu na 11bis predmetima, odnosno na predmetima koji su po Pravilima 11bis Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ ustupljeni na nadležnost Sudu BiH. To su

predmeti u kojima je Tribunal potvrdio optužnicu, ali nije započeo suđenje, no sudbeno vijeće Tribunala donijelo je pravomoćnu odluku da se predmet ustupi domaćem pravosuđu na dalje postupanje.

Posebni odjel za ratne zločine Tužiteljstva BiH 11bis predmeta ukupno je zaprimio 6 protiv 10 osoba, nakon čega su postupajući tužitelji u ovim predmetima prilagodili optužnice Tribunala sukladno domaćem kaznenom zakonodavstvu, nakon čega ih je Sud BiH prihvatio/potvrdio.

U tijeku izvještajnog razdoblja jedan takav predmet protiv Stanković Radovana je okončan pravomoćnom presudom Suda BiH kojom je optuženi oглаšen krivim za kazneno djelo zločina protiv čovječnosti i koji je osuđen na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 20 godina. Također je prvostupanjskom presudom optuženi Janković Gojko oглаšen krivim za kazneno djelo zločin protiv čovječnosti, te mu je izrečena kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 34 godine, nakon čega je žalbu na presudu uložio branitelj optuženog, te je održana sjednica Apelacionog vijeća. U 4 preostala 11bis predmeta u odnosu na 8 osoba u tijeku je glavni pretres i trenutno su u fazi izvođenja dokaza Tužiteljstva. U svim navedenim predmetima optuženi se nalaze u pritvoru od dana njihovog transfera iz MKSJ.

Slijedom navedenog, može se reći da su tužitelji Posebnog odjela za ratne zločine u relativno kratkom roku postigli zavidne rezultate u rješavanju teških i kompliciranih 11bis predmeta.

Osim predmeta koji se ustupaju prema „Pravilu 11bis“, MKSJ predviđa, u sklopu svoje Strategije okončanja rada, da će Tužiteljstvu BiH ustupiti jedan broj djelomično istraženih predmeta (predmeta kategorije “2”). Ovi predmeti se po svojoj složenosti i ozbiljnosti mogu porediti sa predmetima koji se ustupaju prema „Pravilu 11bis“. Pravni propisi koje Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje u svojoj suradnji sa MKSJ su: Kazneni zakon Bosne i Hercegovine (2003.g.), Zakon o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine (2003.g.), Rimski sporazum (1996.g.), Zakon o ustupanju predmeta od strane MKSJ Tužiteljstvu BiH i korištenju dokaza pribavljenih od MKSJ u postupcima pred sudovima u BiH (2004.g.), Memorandum o razumijevanju između Tužiteljstva BiH i Tužiteljstva MKSJ (2005.g.), Sporazum između visokog predstavnika za BiH i Predsjedništva BiH o uspostavljanju Ureda registrara (2004.g.) i Izmijenjeni Sporazum (2006.g.), Poglavlje VII Povelje Ujedinjenih naroda; Rezolucija 1503 i 1534 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.

Tužiteljstvo BiH može istaći da je dosadašnji uspješan rad na procesuiranju predmeta ratnih zločina postignut u velikoj mjeri zahvaljujući kontinuiranoj i uspješnoj suradnji sa Tužiteljstvom MKSJ.

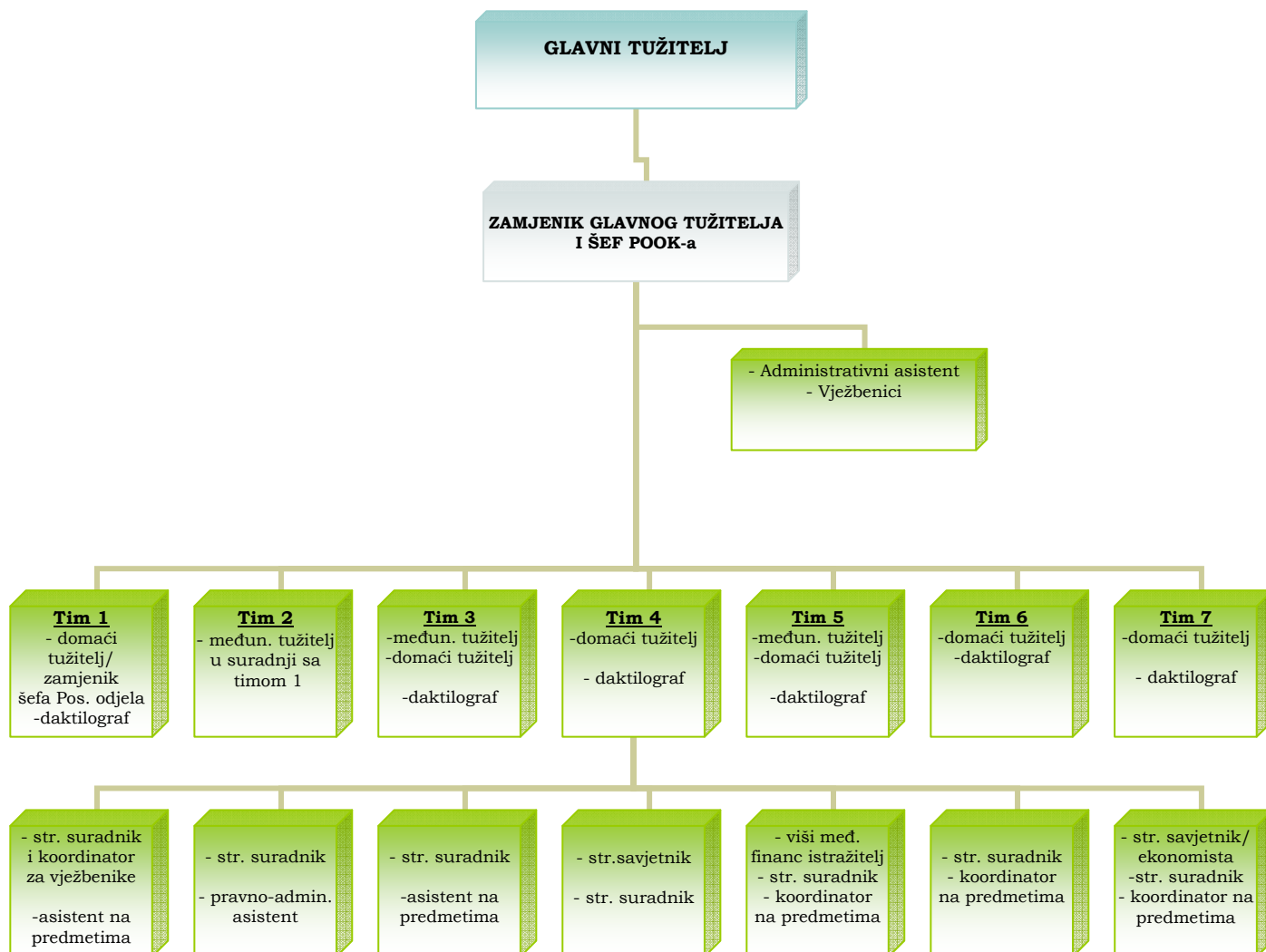
II.b. ODJEL II (POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZIRANI KRIMINAL, GOSPODARSKI KRIMINAL I KORUPCIJU)

Posebni odjel za organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupciju (Posebni odjel II) uspostavljen je formiranjem Tužiteljstva Bosne i Hercegovine u 2003. godini odlukom visokog predstavnika za BiH, te je rad odjela započeo isključivo sa međunarodnim tužiteljima.

Ispunjavajući ciljeve postavljene pred Tužiteljstvo BiH, sukladno planu zamjene međunarodnog osoblja, u Odjel su postepeno raspoređivani domaći tužitelji, te su na kraju 2007. godine u Posebnom

odjelu II radila ukupno 4 međunarodna i 6 domaćih tužitelja, koji su svi raspoređeni u više tužiteljskih timova. Tužiteljima u radu na predmetima stručnu i administrativnu pomoć pruža ostalo osoblje koje čine stručni savjetnici, stručni suradnici i administrativno osoblje.

ORGANIZACIONA ŠEMA ODJELA ZA ORGANIZIRANI KRIMINAL, GOSPODARSKI KRIMINAL I KORUPCIJU (POOK)

U izvještajnoj godini, poslove rukovoditelja Posebnog odjela II obnašao je međunarodni tužitelj, koji je ujedno i jedan od tri zamjenika glavnog tužitelja Tužiteljstva BiH, dok je funkciju zamjenika rukovoditelja Posebnog odjela II obnašao domaći tužitelj. Mandat međunarodnog tužitelja, kao rukovoditelja Posebnog odjela II, je pružanje pomoći domaćim tužiteljima u neophodnom rukovodnom i tehničkom znanju koje će im omogućiti da istražuju i kazneno gone počinitelje kaznenih djela iz oblasti organiziranog, gospodarskog kriminala i korupcije, sukladno međunarodnim standardima i normama, a istovremeno će im pružiti vodstvo, koje je neophodno za uspostavljanje i unaprjeđenje domaćih kapaciteta.

Organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupcija podrivaju javnu sigurnost i zakonitost tržišne razmjene i natjecanje koje je od suštinske važnosti za ekonomski život i razvoj u BiH i integriranje BiH u Europu, te je borba protiv ovih oblika kriminala veoma značajna u jačanju pravne države i jačanju ekonomske moći Bosne i Hercegovine.

Tijekom 2007. godine, Posebni odjel II načinio je dodatni napredak u borbi protiv organiziranog kriminala, gospodarskog kriminala i korupcije, u odnosu na prethodno razdoblje. S tim u vezi, u ožujku 2007. godine, Posebni odjel II počeo je sa implementacijom kriterija za raspodjelu predmeta. Pomenuti kriteriji su ozvaničeni 20.07.2007. godine kao Interni kriteriji za raspodjelu predmeta unutar odjela Tužiteljstva BiH broj: A-293/07. Prema tim kriterijima, Posebnom odjelu II raspodjeljuju se:

1. Svi predmeti organiziranog kriminala, organiziranog gospodarskog kriminala iz nadležnosti Tužiteljstva BiH, osim predmeta kaznenog djela terorizma iz članka 201. Kaznenog zakona BiH.
2. Predmeti za sljedeća kaznena djela iz KZ BiH:
  - Financiranje terorističkih aktivnosti iz članka 202.
  - Trgovina ljudima iz članka 186. i krijumčarenje osoba iz članka 189., kada je u predmetima za ova kaznena djela uključeno 5 ili više krijumčarenih osoba, odnosno žrtava trgovine,
  - Kaznena djela protiv gospodarstva i jedinstva tržišta, te kaznena djela iz oblasti carina i glave XVIII čija vrijednost prelazi iznos od 100.000,00 KM
  - Kaznena djela povrede autorskih prava iz glave XXI čija vrijednost prelazi iznos od 100.000,00 KM.
3. Svi predmeti u svezi korupcije visokih dužnosnika Bosne i Hercegovine iz nadležnosti Tužiteljstva BiH i odgovornih osoba s najvišim funkcijama u gospodarskim društvima i drugim pravnim osobama.

Termini korišteni u Internim kriterijima, kao što su „organizirani kriminal“, „visoki dužnosnici“, „odgovorne osobe“, ... detaljnije su pojašnjeni u samim kriterijima.

Usaglašeni kriteriji su dostavljeni Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine na znanje i uvid, te je također dogovoreno da će se nakon 6 mjeseci izvršiti analiza priliva predmeta po odjelima Tužiteljstva BiH, kako bi se, ovisno o prilivu, izvršile eventualne korekcije usaglašanih kriterija.

U tijeku 2007. godine Posebni odjel II započeo sa izradom detaljne Strategije odjela za razdoblje 2007-2009. godine, čija izrada bi trebala biti okončana do kraja mjeseca veljače 2008. godine.

Posebni odjel također namjerava poduzeti mjere u rješavanju svih problema u cilju učinkovitog rada, te dobro osmišljene, aktivne borbe protiv organiziranog kriminala, gospodarskog kriminala i korupcije.

U tijeku je i izrada Internog pravilnika Posebnog odjela II kojim će se regulirati interni rad odjela i koji će biti usklađen sa Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i poslovanju Tužiteljstva Bosne i Hercegovine.

Međunarodni tužitelji i ostalo međunarodno osoblje u Posebnom odjelu II financira se iz više međunarodnih donatorskih izvora, među kojima najveći dio otpada na vlade Španije, Sjedinjenih Američkih Država, Švicarske, Francuske i Velike Britanije.

Promjene osoblja u Posebnom odjelu II u 2007. godini odnose se na sljedeće: tri međunarodna tužitelja su napustila odjel nakon istjecanja mandata, kao i jedan međunarodni istražitelj i jedan domaći

stručni suradnik. U tijeku su aktivnosti oko angažiranja novog osoblja na tim pozicijama, kao i na drugim pozicijama, uključujući i pozicije međunarodnih i domaćih tužitelja, te je s tim u svezi već imenovan još jedan međunarodni tužitelj.

U Odjelu II trenutno radi 6 domaćih tužitelja (4 u 2006. godini), 4 međunarodna tužitelja (5 u 2006. godini), 1 viši međunarodni financijski istražitelj (2 međunarodna istražitelja u 2006. godini), 2 stručna savjetnika, 7 stručnih/pravnih suradnika, 6 administrativnih asistenata (administrativno-pravni asistenti, asistenti na predmetima, koordinatori na predmetima), 6 daktilografa i 2 vježbenika.

Organizaciona struktura POOK-a uspostavljena je po principu rada u 7 timova (5 timova u 2006. godini), što je prikazano u prethodnoj šemi.

Svi timovi istražuju i procesuiraju kaznena djela organiziranog kriminala, gospodarskog kriminala i korupcije, ali Tim VII najvećim dijelom je fokusiran na kaznena djela gospodarskog kriminala uključujući, ali i ne ograničavajući se na kaznena djela porezne utaje, carinske prijevare i druga kaznena djela propisana Kaznenim zakonom BiH.

Međunarodni istražitelji pripremaju istražni plan zajedno sa tužiteljem, istražuju navode, surađuju i koordiniraju rad sa domaćim i međunarodnim agencijama za provođenje zakona, prikupljaju potrebne informacije, učestvuju i provode terenske aktivnosti, te obavljaju druge radnje na zahtjev tužitelja.

Stručni/pravni suradnici pružaju pravne usluge domaćim i međunarodnim tužiteljima na način da osiguravaju analize i istraživanja pravnih pitanja, pišu sažetke predmeta, prijedloge i podneske Sudu, pripremaju nacрте optužnica, zahtjeva, asistiraju u organiziranju predmeta za suđenje, prisustvuju ispitivanju osumnjičenih i svjedoka, prisustvuju suđenjima, te obavljaju druge zadatke na zahtjev tužitelja. Pravno istraživanje uglavnom se odnosi na pitanja međunarodnog i humanitarnog prava, međunarodnog kaznenog prava, konvencija o ljudskim pravima, kaznenog prava i kaznenog postupka BiH. Administrativni asistenti pružaju administrativnu potporu timu, dok se vježbenici obučavaju za budući rad u tužiteljstvima.

STRUKTURA KAZNENIH DJELA U PREDMETIMA ODJELA; BROJ PREDMETA, UKLJUČUJUĆI ZAPRIMLJENE PREDMETE, U RADU I OKONČANE PREDMETE

Kao rezultat primjene pomenutih novousvojenih Internih kriterija za raspodjelu predmeta, statistički gledano, broj predmeta na kojima je radio Posebni odjel II je opao u drugom dijelu 2007. godine. Međutim, u isto vrijeme, rad Posebnog odjela II usmjeren je na predmete koji zadovoljavaju usvojene kriterije, odnosno na, uvjetno rečeno, ozbiljnije i kompleksnije predmete organiziranog kriminala, gospodarskog kriminala i korupcije.

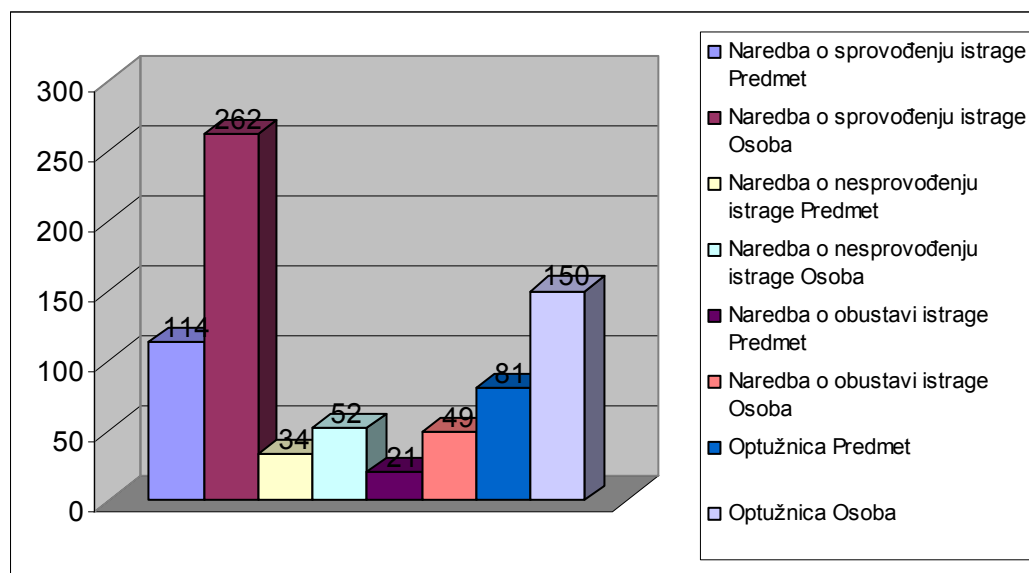
I dalje se najveći broj predmeta po kojima postupaju tužitelji Posebnog odjela II odnosi na predmete koje Tužiteljstvu BiH prosljeđuju agencije za provođenje zakona u BiH, ali postoji i određeni broj predmeta koji su ustupljeni na nadležnost od strane drugih tužiteljstava iz Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta, kao i predmeti koji su oformljeni na temelju usmenih ili pismenih prijava građana. Istrage koje provodi Odjel II postaju sve složenije jer se odnose na teška i složena kaznena djela koja iziskuju značajno zalaganje u smislu vremena i angažiranja svih kapaciteta.

U 2007. godini Odjel II je započeo rad sa ukupno 230 KT predmeta protiv 819 osoba iz prethodnog razdoblja, dok je u tijeku 2007. godine zabilježen priliv 130 nova KT predmeta protiv 346 osoba, dakle

ukupno 360 KT predmeta protiv 1.165 osoba. Doneseno je 114 naredbi o sprovođenju istrage protiv 262 osoba, te je od tog broja ukupno 96 predmeta protiv 194 osobe okončano. Nadalje, donešene su 34 naredbe o nesprovođenju istrage protiv 52 osobe, dok je u 21 predmetu donešena naredba o obustavi istrage protiv 49 osoba. Podignuta je 81 optužnica protiv 150 osoba (26 optužnica sa kaznenim nalogom protiv 31 osobe i 55 optužnica bez kaznenog naloga protiv 119 osoba), od kojih samo 2 optužnice protiv 3 osobe nisu potvrđene od strane Suda Bosne i Hercegovine. Od ukupnog broja predmeta na kojima je rađeno u 2007. godini u Posebnom odjelu II, Sud BiH izrekao je 62 osuđujuće presude protiv 109 osoba i 2 oslobađajuće presude protiv 7 osoba. U navedenim predmeta izrečeno je 26 različitih zatvorskih kazni, 41 različita uvjetna kazna zatvora, te 30 novčanih kazni u ukupnom iznosu od 712.800,00 KM, dok je u isto vrijeme izvršeno oduzimanje različite imovinske koristi u ukupnoj vrijednosti od 1.611.330,64 KM.

Ukupno su zaključena 34 sporazuma o priznanju krivnje sa 49 osoba, od čega je Sud Bosne i Hercegovine prihvatio 31 sporazum u odnosu na 43 osobe.

U odnosu na ostale vrste predmeta, Odjel II je u tijeku 2007. godine radio na ukupno 4 KTM predmeta, od kojih je 1 riješen na način što je Tužiteljstvo podnijelo prijedlog za pokretanje pripremnog postupka, a Sud BiH ustupio predmet nadležnom sudu. Također je rađeno i na 504 KTA predmeta od kojih je 246 riješeno, 28 KTN predmeta od kojih je 15 riješeno, te 48 KTZ predmeta od kojih je 15 riješeno.

Grafički prikaz rada na KT predmetima u Odjelu II

PROBLEMI U RADU POSEBNOG ODJELA II

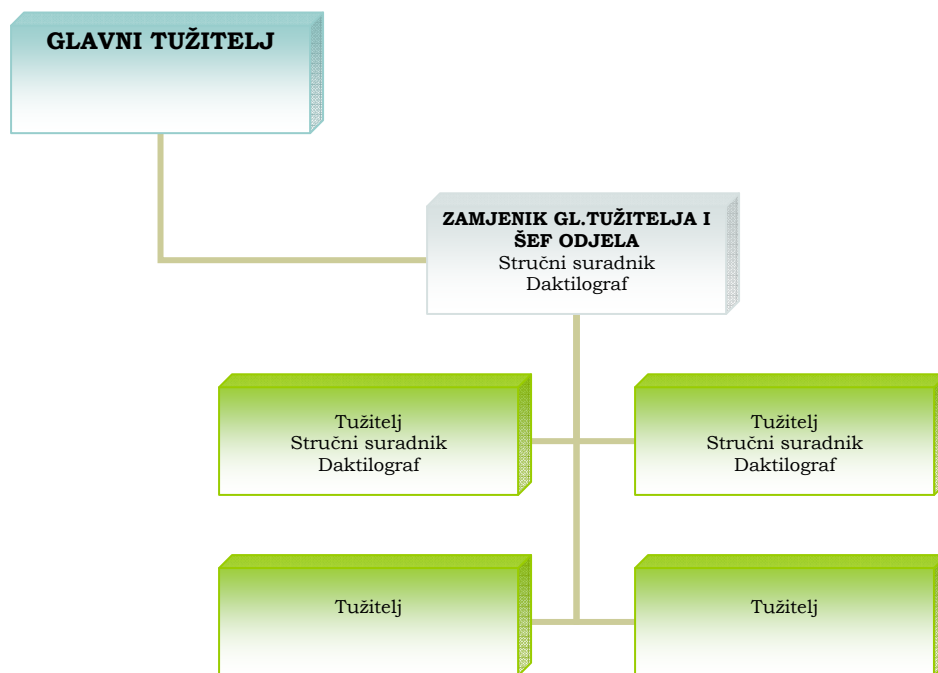
Ne ulazeći u problematiku brojnosti predmeta i konstantnog povećanja priliva predmeta, što je opća karakteristika rada cijelog Tužiteljstva BiH, problemi Posebnog odjela II uočeni u tijeku 2007. godine, a koji dobrim dijelom potječu i iz ranijeg razdoblja, ogledaju se u slijedećem:

- problem financiranja posebnih istražnih radnji, odnosno nepostojanje posebne proračunske stavke koja se odnosi na posebne istražne radnje, što za posljedicu ima komplikovaniju proceduru za izdvajanje sredstava u tu svrhu iz ukupnog proračuna ustanove;
- problem pravovremenog lociranja i osiguranja svjedoka kako u istražnoj, tako i u fazi suđenja;
- nedovoljna učinkovitost u prikupljanju dokaza putem međunarodne pravne pomoći, te nepostojanje drugih međunarodnih mehanizama koji omogućavaju validnost dokaza prikupljenih u drugim zemljama, te
- problem razuđenosti zakazanih ročišta pred Sudom Bosne i Hercegovine, bez obzira na veličinu predmeta, što se kao poseban problem javlja u obimnijim predmetima koji zbog zauzetosti sudija i sudnica traju pretjerano dugo, ponekad i više od godinu dana.

II.c. ODJEL III - ODJEL ZA OPĆI KRIMINAL, MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ I TERORIZAM

Tijekom 2007. godine u Odjelu III radila su ukupno 4 (četiri) tužitelja i zamjenik glavnog tužitelja, koji je ujedno obnašao dužnost rukovoditelja Odjela III. Točnije, do 01.03.2007. godine u Odjelu III radila su dva (2) tužitelja, a nakon što je Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH svojom Odlukom od 18.01.2007. godine imenovalo 10 domaćih tužitelja, od 01.03.2007. godine Odjelu III dodijeljena su još dva (2) tužitelja. Za razliku od druga dva odjela Tužiteljstva u kojima su organizacijska struktura i rad unutar samih odjela koncipirani po principu rada u timovima, u Odjelu III tužitelji djeluju samostalno, bez tima uz pomoć tri (3) stručna suradnika.

ORGANIZACIONA ŠEMA ODJELA III

Što se tiče vrste i strukture kaznenih djela po kojima postupa Odjel III, Internim kriterijima za raspodjelu predmeta unutar odjela Tužiteljstva/Tužilaštva BiH koji su ustanovljeni 20.07.2007. godine, određeno je da se Odjelu III raspodjeljuju sljedeći predmeti:

1. predmeti svih kaznenih djela iz nadležnosti Tužiteljstva BiH osim:
  - kaznenih djela iz djelokruga rada Posebnog odjela za ratne zločine u smislu članka II ovih kriterija,
  - kaznenih djela iz djelokruga rada Posebnog odjela za organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupciju u smislu članka III ovih kriterija
2. predmeti po kaznenim djelima "korupcije" koja počine službene osobe i odgovorne osobe, a koje nisu visoki dužnosnici ni odgovorne osobe s najvišim funkcijama u gospodarskom društvu ili drugim pravnim osobama u smislu točke 3. članka III ovih kriterija
3. predmeti u svezi zahtjeva za izručenje, molbe za pravnu pomoć i pitanja iz oblasti međunarodne pomoći i suradnje
4. predmeti u svezi pitanja vezanih za sukob nadležnosti i suradnju sa drugim tužiteljstvima, sudovima, organima i organizacijama.

U cilju jasnijeg razumijevanja navedenog, potrebno je precizirati da Odjel III radi na svim predmetima iz nadležnosti Tužiteljstva BiH, uključujući i predmete koji se odnose na organizirani i gospodarski kriminal kada imovinska vrijednost prouzročena kaznenim djelom ne prelazi iznos od 100.000,00 KM, odnosno kada broj osoba koje su žrtve kaznenog djela nije veći od 5, kao i na drugim predmetima organiziranog kriminala koje Posebni odjel za organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupciju ne prihvati kao vrlo osjetljive.

Također je potrebno spomenuti da Odjel III postupa po prijavama za kazneno djelo terorizma iz članka 201. KZ BiH, rezultat čega je podizanje optužnice tužitelja Odjela III za navedeno kazneno djelo i donošenje pravomoćne presude od strane Suda BiH, kojom su optuženima izrečene zatvorske kazne.

Vrlo je bitno naglasiti postupanje Odjela III po predmetima naprijed naznačenim pod red. brojem 3, odnosno predmetima koji se tiču pružanja međunarodne pravne pomoći i izvršenja međunarodnih ugovora u kaznenopravnim stvarima, odnosno predmetima izručenja osumnjičenih, optuženih i osuđenih osoba (KTZ predmeti).

Naime, ovdje se radi o vrlo značajnim predmetima koji predviđaju provedbu postupka ekstradicije, preuzimanje kaznenog gonjenja od strane države, preuzimanje izvršenja kaznenih sankcija izrečenih u drugim državama od strane Bosne i Hercegovine, te pružanje pravne pomoći u smislu provođenja istražnih radnji (prikupljanja dokaza, saslušanja svjedoka i sl.).

U ovim predmetima postupa se sukladno konvencijama koje je ratificirala Bosna i Hercegovina, te sukladno međunarodnim bilateralnim, odnosno multilateralnim sporazumima koje je Bosna i Hercegovina potpisala sa drugim državama, usljed čega je pružanje pravne pomoći stvarna obveza za Bosnu i Hercegovinu.

Pregled međunarodnih multilateralnih ugovora o pravnoj pomoći koji obvezuju Bosnu i Hercegovinu:

- Europska konvencija o međusobnom pružanju pravne pomoći u kaznenim stvarima, Strazbur 20.04.1959.g.,

- Europska konvencija o ekstradiciji, Pariz, 13.12.1957.g.,
- Dodatni protokol uz Europsku konvenciju o ekstradiciji, Strazbur 15.10.1975.g.,
- Drugi dodatni protokol uz Europsku konvenciju o ekstradiciji, Strazbur 17.03.1978.g.,
- Europska konvencija o prijenosu postupka u kaznenim stvarima, Strazbur, 15.03.1972.g.,
- Europska konvencija o transferu osuđenih osoba, Strazbur, 21.03.1983.g.,
- Europska konvencija o obavještenju o stranom pravu, London, 07.06.1968.g.

Osim navedenih konvencija, Bosna i Hercegovina je notifikacijom o sukcesiji preuzela veliki broj međunarodnih bilateralnih ugovora o pravnoj pomoći.

STRUKTURA KAZNENIH DJELA I BROJ PREDMETA, UKLJUČUJUĆI ZAPRIMLJENE PREDMETE, PREDMETE U RADU, KAO I OKONČANE PREDMETE ODJELA III

KT PREDMETI

Tijekom 2007. godine Odjel III je imao u radu ukupno 695 KT predmeta protiv 1.043 osobe, od kojih je 308 predmeta protiv 465 osoba prenesenih iz ranijih godina, dok je 387 predmeta protiv 578 osoba zaprimljeno u 2007. godini.

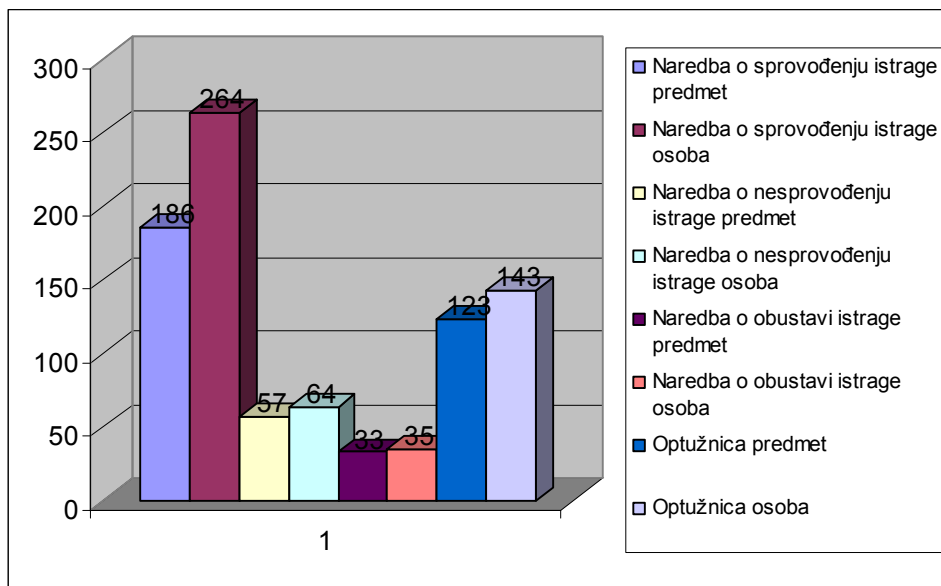
Postupajući po naprijed navedenim predmetima, a sukladno svojim pravima i obvezama u smislu čl. 35. ZKP BiH, tužitelji Odjela III su u 2007. godini donijeli 186 naredbi o sprovođenju istrage protiv 264 osobe, u 33 predmeta protiv 35 osoba, sukladno odredbama čl. 224. ZKP BiH je donijeta naredba o obustavi istrage, dok je sukladno odredbi čl. 216. st. 3. ZKP BiH u 57 predmeta protiv 64 osobe donijeta naredba o nesprovođenju istrage.

Tijekom 2007. godine tužitelji Odjela III su po okončanju istraga podigli ukupno 123 optužnice protiv 143 osobe, od kojih je 30 optužnica protiv 30 osoba sa predloženim kaznenim nalogom. 35 KT predmeta protiv 75 osoba riješeno je na drugi način.

Postupajući po zaprimljenim optužnicama Odjela III tijekom 2007. godine Sud BiH je donio 97 presuda protiv 116 osoba, od čega 92 osuđujuće presude protiv 111 osoba i 4 oslobađajuće presude protiv 5 osoba. U navedenim predmetima izrečena je 21 različita zatvorska kazna, 57 različitih uvjetnih kazni zatvora, te 30 novčanih kazni, dok je pet osoba oslobođeno od optužbe.

Nakon potvrđivanja optužnice tužitelji Odjela III su zaključili 39 sporazuma o priznanju krivnje sa 44 optužene osobe. Tužitelji Odjela III izjavili su 3 žalbe na presude Suda BiH, od kojih je jedna uvažena, dok u odnosu na dvije preostale u izvještajnom razdoblju Sud BiH nije donio odluku.

Zaključno sa 31.12.2007. godine u Odjelu III od ukupnog broja 695 predmeta protiv 1.043 osobe, u 336 predmeta protiv 521 osobe nisu otvorene istrage.

Grafički prikaz rada na KT predmetima u Odjelu III

KTA PREDMETI

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2007. godine Odjel III je imao u radu ukupno 987 predmeta, od kojih je u izvještajnoj godini zaprimljeno 422 predmeta, dok je 565 predmeta prenijeto iz ranijih godina.

Tužitelji Odjela III su u 2007. godini završili ukupno 322 predmeta, tako da je u radu ostalo 665 neriješenih KTA predmeta.

KTZ PREDMETI

U 2007. godini Odjel III je imao u radu 210 predmeta u svezi sa 281 osobom koji se odnose na postupke pružanja međunarodne pravne pomoći, izručenja osoba i izvršenja inozemnih sudova, od kojih je u navedenoj godini zaprimljeno 148 predmeta u svezi sa 216 osoba, a 62 predmeta u svezi sa 65 osoba su prenijeta iz ranijih godina.

Od ukupnog broja KTZ predmeta završena su 172 predmeta u svezi sa 237 osoba, a u radu je ostalo 38 predmeta u svezi sa 44 osobe.

KTM PREDMETI

U pogledu predmeta koji se odnose na malodobne počinitelje kaznenih djela, Odjel III je u 2007. godini imao u radu ukupno 42 predmeta protiv 78 osoba, od kojih je iz ranijih godina ostalo u radu 24 predmeta protiv 36 osoba, dok je u 2007. godini zaprimljeno 18 predmeta protiv 42 osobe. Tijekom 2007. godine, od ukupnog broja predmeta koji se odnose na malodobne počinitelje kaznenih djela, tužitelji Odjela III su donijeli 2 naredbe o nepokretanju postupka protiv 2 malodobnika, te 6 prijedloga za pokretanje pripremnog postupka protiv 15 malodobnih počinitelja kaznenih djela, dok je 5 predmeta protiv 7 malodobnika riješeno na drugi način. Na kraju izvještajnog razdoblja u Tužiteljstvu BiH je ostalo u radu još 29 predmeta protiv 54 osobe.

KTN PREDMETI

Protiv nepoznatih počinitelja kaznenih djela, Odjel III je imao u radu 321 predmet, od kojih je iz ranijih godina ostalo u radu 158 predmeta, dok su u 2007. godini zaprimljena 163 predmeta, da bi u 2007. godini tužitelji Odjela III riješili 162 predmeta, a u radu je ostalo 159 predmeta.

A PREDMETI

Odjel III je u 2007. godini imao u radu i 133 A predmeta, od kojih je 5 predmeta ostalo u radu Tužiteljstva iz ranijih godina, dok je u 2007. godini Tužiteljstvo zaprimilo 128 predmeta.

Dakle, od ukupno 2.384 predmeta kojima je u 2007. godini bio zadužen Odjel III, tužitelji ovog odjela su završili 1.035 predmeta.

Tužitelji, kao i stručni suradnici Odjela III, su u 2007. godini, u cilju stručnog osposobljavanja sudjelovali na seminarima održanim u organizaciji centara za edukaciju sudaca i tužitelja, te su svi ispunili obvezni broj dana prisustvovanja seminarima (četiri dana za tužitelje, šest za stručne suradnike/savjetnike).

Pored naprijed navedenog, tužitelji Odjela III (dva tužitelja) su stalni članovi Udarne grupe za borbu protiv terorizma i jačanja sposobnosti za borbu protiv terorizma. Radni sastanci ove Udarne grupe su održavani u toku radnog vremena kao redoviti sastanci, što je u izvjesnoj mjeri umanjilo mogućnost tužitelja da ovo vrijeme iskoriste za rad po zaduženim predmetima.

Nadalje, svi tužitelji Odjela III, osim pri seminarima održanim u organizaciji centara za edukaciju sudaca i tužitelja, sudjelovali su u radu brojnih seminara i konferencija, koji su održani u organizaciji nevladinih organizacija i raznih državnih ustanova (npr. dva tužitelja Odjela III su sudjelovala u aktivnostima Radne grupe koja je radila na dopuni inkriminacija vezanih za kazneno djelo terorizma u organizaciji Ministarstva sigurnosti BiH, uz koordinaciju predstavnika Komiteta UN-a za borbu protiv terorizma).

PROBLEMI U RADU ODJELA III

Glavni problemi s kojima se suočava Odjel III jesu:

- Odjel sa najmanjim brojem tužitelja, a najvećim godišnjim prilivom predmeta u Tužiteljstvu, koji je u velikoj mjeri uzrokovan usvajanjem Internih kriterija za raspodjelu predmeta, iz kog razloga je neophodno povećanje broja tužitelja u Odjelu III za najmanje još dva nova tužitelja.
- U odnosu na ostala dva odjela, jedini ne uživa podršku Ureda registrara BiH.
- Od ukupno pet tužitelja ovog Odjela, tri tužitelja su radila uz suradnju samo tri stručna suradnika, koji su po potrebi i nalogu glavnog tužitelja bili angažirani i na rješavanju određenog broja A predmeta naslovljenih na Ured glavnog tužitelja.
- Vrlo čest angažman tužitelja Odjela III na određenim poslovima i njihovo sudjelovanje u određenim projektima, čiji su nositelji različite ustanove u Bosni i Hercegovini, kao i nevladine organizacije, u kojima tužitelji uzimaju aktivno učešće u tijeku radnog vremena, što im u velikoj

mjeri oduzima vrijeme koje bi morali posvetiti svom osnovnom zadatku, tj. otkrivanju i gonjenju počinitelja kaznenih djela.

- U tom pravcu, tužitelji ovog Odjela ponovo predlažu da se ubuduće angažiranje tužitelja po ovim zadacima vrši selektivnije, odnosno da se tužitelji u navedenim slučajevima angažiraju samo ukoliko je to usko vezano za učinkovitije rješavanje predmeta i progon počinitelja kaznenih djela.
- Priliv velikog broja KTA predmeta, u kojima materijal dostavljen od strane policijskih agencija o istim predstavlja obavještajne podatke iz kojih nisu proizilazili osnovi sumnje da su počinjena kaznena djela, a koji predmeti su zahtijevali angažiranje tužitelja u radu po istim, a koje angažiranje ih je i ove godine, kao i prošle, onemogućavalo da sve snage preusmjere na rad po KT predmetima.

III. UKUPAN RAD TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE U PREDMETIMA U ODNOSU NA POZNATE POČINITELJE KAZNENIH DJELA

Kolona „Gospodarski kriminal“ predstavlja brojčani pokazatelj koji se odnosi na kaznena djela iz glava XVIII i XIX Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine i predstavlja zbirne podatke o radu Odjela II i III Tužiteljstva BiH na toj vrsti predmeta (imajući na umu Interne kriterije o raspodjeli predmeta, o kojima je bilo riječi u prethodnim glavama ove Informacije).

Kolona „Opći kriminal“ predstavlja brojčani pokazatelj preostalih kaznenih djela iz Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine i također predstavlja zbirne podatke o radu Odjela II i III Tužiteljstva BiH, izuzev pojedinih kaznenih djela iz glave XVII KZ BiH koja su svrstana u kolonu „Ratni zločin“ i po kojima postupa Odjel I.

Tabela I: Podaci o prijavama iskazani po predmetima/osobama za razdoblje 01.01.-31.12.2007.

Vrsta predmeta "Kt"	Neriješeno prijava iz ranijih godina	Primljeno prijava u tijeku izvještajnog razdoblja	Ukupno u radu prijava u tijeku izvještajnog razdoblja	Riješeno prijava u tijeku izvještajnog razdoblja	Djelomično riješeno prijava u tijeku izvještajnog razdoblja	Neriješeno prijava na kraju izvještajnog razdoblja
KOLONA =	I	II	III (III = I+II)	IV	V	VI VI = III -IV
Gospodarski kriminal	232/450	358/632	590/1082	269/487	4	321/595
Ratni zločin	188/1885	253/925	441/2810	200/646	11	241/2164
Opći kriminal	113/208	159/292	272/500	162/301	3	110/199
Ukupno	533/2543	770/1849	1303/4392	631/1434	18	672/2958

Tabela II: Podaci o istragama iskazani po predmetima/osobama za razdoblje 01.01.-31.12.2007.

Vrsta predmeta "Kt"	Neriješene istrage iz ranijih godina	Naređeno istraga u tijeku izvještajnog razdoblja	Ukupno u radu istraga u tijeku izvještajnog razdoblja	Ukupno riješeno istraga u tijeku izvještajnog razdoblja	Djelomično riješeno istraga u tijeku izvještajnog razdoblja	Broj <u>neriješenih</u> istraga na kraju izvještajnog razdoblja
KOLONA =	I	II	III (III = I+II)	IV	V	VI VI = III - IV
Gospodarski kriminal	106/297	174/324	280/621	153/237	6	127/384
Ratni zločin	158/481	176/548	334/1029	44/86	18	290/943
Opći kriminal	57/102	123/222	180/324	113/152	0	67/172
Ukupno	321/880	473/1094	794/1974	310/475	24	484/1499

Tabela III: Vrste procesnih odluka donesenih u Kt predmetima/osobama u razdoblju 01.01.-31.12.2007.

Vrsta predmeta "Kt"	U fazi rješavanja prijava			U fazi rješavanja istraga		
	Broj naredbi o neprovođenju istrage	Broj naredbi o provođenju istrage	Riješeno na drugi način	Broj naredbi o obustavi istrage	Broj podignutih optužnica	Riješeno na drugi način
KOLONA =	I	II	III	IV	V	VI
Gospodarski kriminal	63/80	174/324	31/83	40/65	111/169	2/3
Ratni zločin	7/16	176/548	17/82	19/36	20/32	5/18
Opći kriminal	29/38	123/222	11/41	14/19	93/124	6/9
Ukupno	99/134	473/1094	59/206	73/120	224/325	13/30

Tabela IV: Podaci o podignutim optužnicama iskazani po predmetima/osobama

Vrsta predmeta "Kt"	Broj optužnica podignutih prije izvještajnog razdoblja, a u kojima do 01.01.2007. nije bila donesena odluka o potvrđivanju ili odbijanju potvrđenja	Ukupan broj podignutih optužnica u tijeku izvještajnog razdoblja	Ukupan broj podignutih optužnica*	Ukupan broj potvrđenih optužnica u tijeku izvještajnog razdoblja*	Broj optužnica čije je potvrđivanje odbijeno	Broj optužnica povučenih prije donošenja odluke o potvrđivanju	Broj optužnica podignutih u tijeku izvještajnog razdoblja, a u kojima sa 31.12.2007. nije bila donesena odluka o potvrđivanju u ili odbijanju potvrđenja
KOLONA =	I	II	III* III = I+II	IV*	V	VI	VII
Gospodarski kriminal	1/2	111/169	112/171	109/166	2/3	0	1/2
Ratni zločin	1/1	20/32	21/33	17/29	0	0	4/4
Opći kriminal	3/3	93/124	96/127	91/121	1/1	0	4/5
Ukupno:	5/6	224/325	229/331	217/316	3/4	0	9/11
Vrsta predmeta "Kt"	Broj optužnica podignutih u tijeku izvještajnog razdoblja*			Broj potvrđenih optužnica u tijeku izvještajnog razdoblja*			
	sa kaznenim nalogom	bez kaznenog naloga	sa predloženim sporazumom o priznanju krivnje	sa kaznenim nalogom	bez kaznenog naloga	sa predloženim sporazumom o priznanju krivnje	
KOLONA =	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	
Gospodarski kriminal	19/21	91/148	28/44	19/21	89/145	26/39	
Ratni zločin	0	20/32	1.jan	0	17/29	0	
Opći kriminal	37/40	57/84	1618	37/40	55/81	16/18	
Ukupno	56/61	168/264	45/63	56/61	161/255	42/57	

Tabela V: Podaci o vremenskoj strukturi potvrđenih, a neriješenih optužnica iskazanih po predmetima/osobama za razdoblje 01.01.-31.12.2007.

Vrsta predmeta "Kt"	Broj neriješenih potvrđenih optužnica pred sudom u tijeku izvještajnog razdoblja						Broj predmeta u kojima je optužnica riješena donošenjem odluke suda u tijeku izvještajnog razdoblja:	Broj neriješenih potvrđenih optužnica na kraju izvještajnog razdoblja
	optužnice potvrđene prije 01.01.2004.	optužnice potvrđene u tijeku 2004.	optužnice potvrđene u tijeku 2005.	optužnice potvrđene u tijeku 2006.	optužnice potvrđene u tijeku 2007.	Ukupno		
KOLONA =	I	II	III	IV	V	VI (VI = I+II+III+IV+V)	VII	VIII (VIII = VI - VII)
Gospodarski kriminal	4/7	3/53	4/18	15/31	109/166	135/275	75/113	60/162
Ratni zločin	0	0	3/12	18/31	20/32	41/75	11/12	30/63
Opći kriminal	0	0	2/2	5/23	91/121	98/146	85/125	13/21
Ukupno	4/7	3/53	9/32	38/85	220/319	274/496	171/250	103/246

Tabela VI: Podaci o vrstama sudbenih odluka iskazani po predmetima/osobama za razdoblje 01.01.-31.12.2007.

Vrsta predmeta "Kt"	Broj predmeta u kojima je donesena odluka u tijeku izvještajnog razdoblja:				Ukupno	Broj predmeta u kojima je povučena optužnica nakon potvrđivanja do početka glavnog pretresa	Broj predmeta u kojima je došlo do odustanka od optužnice do završetka glavnog pretresa
	Rješenja o obustavi postupka	Odbijajuće presude	Oslobađajuće presude	Osuđujuće presude			
KOLONA =	I	II	III	IV	V V = I+II+III+IV	VI	VII
Gospodarski kriminal	0	0	4/4	71/109	75/113	0	0
Ratni zločin	0	0	2/2	9/10	11/12	0	0
Opći kriminal	0	0	2/8	83/117	85/125	0	0
Ukupno	0	0	8/14	163/236	171/250	0	0

Vrsta predmeta "Kt"	Sporazumi o priznanju krivnje			
	broj predloženih sporazuma	broj odbačenih sporazuma	osuđujuće presude po sporazumu o priznanju krivnje	broj predloženih sporazuma o kojima sud nije odlučio
KOLONA =	VIII	IX	X	XI
Gospodarski kriminal	32/39	0	30/36	2/3
Ratni zločin	1/1	1/1	0	0
Opći kriminal	32/39	0	31/38	1/1
Ukupno	65/79	1/1	61/74	3/4

Sud BiH je u izvještajnom razdoblju, sukladno članku 27. stavak 2. ZKP BiH, ukupno ustupio na nadležnost nižim sudovima 33 potvrđene optužnice u odnosu na 43 osobe.

Do kraja izvještajnog razdoblja Tužiteljstvo BiH je imalo u radu ukupno 33 predmeta u kojima je Sud BiH donio odluku o raspisivanju potjernice protiv 44 osobe (16 u Odjelu I, 16 u Odjelu II i 12 u Odjelu III).

IV. STRUKTURA KAZNENIH DJELA IZ NADLEŽNOSTI TUŽITELJSTVA BiH

a) STRUKTURA KAZNENIH DJELA POSEBNOG ODJELA ZA RATNE ZLOČINE

Nadležnost Posebnog odjela za ratne zločine Tužiteljstva Bosne i Hercegovine je otkrivanje i gonjenje počinitelja kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, a koja su, stupanjem na snagu Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine od 01.03.2003. godine i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH, od 06.01.2005.g., u stvarnoj nadležnosti Suda BiH, a koja su propisana u Glavi XVII KZ BiH (Zločini protiv čovječnosti iz čl. 172. KZ BiH, Ratni zločin protiv civilnog pučanstva iz čl. 173. KZ BiH, Ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika iz čl. 174. KZ BiH, Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl. 175. KZ BiH, Uništavanje kulturnih, povijesnih i vjerskih spomenika iz čl. 183. KZ BiH).

Ostala kaznena djela iz ove glave KZ BiH (čl. 184. do čl. 203.) u nadležnosti su Odjela II i Odjela III Tužiteljstva BiH.

Osnov inkriminacije iz Glave XVII KZ BiH, nalazi se u međunarodnim konvencijama, poveljama i aktima, te većina ovih djela ima blanketnu dispoziciju („...ko kršeći pravila međunarodnog prava...“ i sl.), koja upućuje na primjenu odgovarajućih međunarodnih konvencija i drugih akata. Vrijednosti koje su ovim inkriminacijama zaštićene i koje međunarodna zajednica podiže na razinu općeljudskih vrijednosti, su u isto vrijeme vrijednosti svake pojedine zemlje.

U određivanju kaznenih djela iz čl. 171. do čl. 183. Glave XVII KZ BiH, zakonodavac se rukovodio Statutom Međunarodnog suda za kazneno gonjenje osoba za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991. godine, kršenja zakona i običaja ratovanja. Pojedine inkriminacije iz ove Glave KZ BiH određene su skoro istovjetno kao što je učinjeno u Rimskom statutu Međunarodnog kaznenog suda.

Kako kod većeg broja kaznenih djela iz ove skupine posebno zakonsko obilježje čini vrijeme izvršenja djela (rat ili oružani sukob), ista se podvode pod zajednički naziv „djela ratnog zločina“. Zbog posebne težine ovih kaznenih djela, prema odredbama članka 19. KZ BiH kazneni progon i izvršenje kazne ne zastarijeva za kaznena djela genocida, zločina protiv čovječnosti te ratnih zločina, kao i za ostala kaznena djela za koja po međunarodnom pravu ova zastarjelost ne može nastupiti.

Kako je već izneseno, Tužiteljstvu BiH, tijekom izvještajnog razdoblja, prijavljeno je 2.810 osoba kao počinitelja kaznenih djela ratnog zločina.

Najveći broj, 1.736 osoba, prijavljeno je za počinjena kaznena djela čl. 173. /Ratni zločin protiv civilnog pučanstva/, te 858 osoba za djela iz čl. 172. /Zločini protiv čovječnosti/, zatim 122 osobe za kazneno djelo iz čl. 171. /Genocid/ i 94 osobe za djela čl. 175. /Ratni zločini protiv ratnih zarobljenika/. Rješavajući prijave za gore navedena kaznena djela, vođene su istrage protiv 1.029 osoba, te je u svojstvu svjedoka saslušana 1.391 osoba. Po ovim kaznenim djelima, tijekom 2007. godine, 32 osobe su optužene, od čega je jedna osoba optužena za kazneno djelo genocid, 10 osoba za kazneno djelo zločin protiv čovječnosti, 17 osoba za kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog pučanstva i 4 osobe za kazneno djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika.

Sud BiH je u 9 predmeta protiv 9 osoba donio osuđujuće drugostupanjske presude u kojima je izrečena kazna zatvora u ukupnom trajanju od 185 godina i 6 mjeseci, od kojih je ukupno izrečenih 6 dugotrajnih

kazni zatvora i to za kaznena djela zločin protiv čovječnosti i ratni zločin protiv civilnog pučanstva, te je u jednom predmetu protiv jedne osobe donio drugostupanjsku oslobađajuću presudu.

b) STRUKTURA KAZNENIH DJELA ODJELA II I ODJELA III

- Kaznena djela iz Glave XV protiv slobode i prava čovjeka i građanina

Članci 145–155 a) KZ BiH

Od svih kaznenih djela iz ove glave Tužiteljstvo BiH je u izvještajnom periodu imalo u radu jednu prijavu protiv jedne osobe zbog počinjenja kaznenog djela Sprječavanja povratka izbjeglica i raseljenih osoba iz čl. 146. KZ BiH, te 21 prijavu protiv 28 osoba zbog počinjenja kaznenog djela Nedoizvoljeno korištenje osobnih podataka iz članka 149. KZ BiH, po kojim prijavama je donijeto 9 naredbi o sprovođenju istrage protiv 12 osoba, u 1 predmetu protiv 1 osobe je obustavljena istraga, dok je u 4 predmeta protiv 5 osoba donijeta naredba o nesprovođenju istrage. Tužiteljstvo BiH je u izvještajnom razdoblju podiglo 8 optužnica protiv 8 osoba zbog postojanja osnova sumnje da su počinili kazneno djelo Nedoizvoljenog korištenja osobnih podataka iz članka 149. KZ BiH, koje su potvrđene od strane Suda BiH, koji je u odnosu na podignute optužnice izrekao 3 osuđujuće presude, kojima je dvojici optuženika izrečena novčana kazna, a jednom optuženiku uvjetna osuda.

- Kaznena djela iz Glave XVI protiv integriteta BiH

Članci 156–170 KZ BiH

U 2007. godini Tužiteljstvo BiH je iz ove glave imalo svega 2 prijave protiv 2 osobe i to za počinjenje kaznenog djela Unošenja opasnih materija iz čl. 166. KZ BiH, te je povodom istih donijeta jedna naredba o sprovođenju istrage protiv jedne osobe.

- Kaznena djela iz Glave XVII protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom

Članci 184-203 KZ BiH

Izuzev kaznenih djela iz ove Glave KZ BiH za koje je nadležan Posebni odjel za ratne zločine, tužiteljski Odjeli II i III su nadležni za kaznena djela od čl. 184. do čl. 203. KZ BiH.

Tužiteljstvo BiH je u izvještajnom razdoblju radilo na ukupno 136 prijava protiv 294 osobe osumnjičene za počinjenje kaznenih djela iz ove glave KZ BiH. Najveći broj prijava za gore pobrojana kaznena djela odnosi se na djela krijumčarenja osoba (91 predmet protiv 214 osoba), trgovine ljudima (18 predmeta protiv 34 osobe) i neovlašteni promet opojnim drogama (12 predmeta protiv 19 osoba).

Temeljem navedenih prijava, vođeno je ukupno 89 istraga protiv 166 osoba, te su podignute 32 optužnice protiv 51 osobe, od kojih samo jedna optužnica protiv jedne osobe nije potvrđena u tijeku izvještajnog razdoblja.

Po navedenim optužnicama, u sudbenim postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine donešene su 33 osuđujuće presude protiv 50 osoba, te samo jedna oslobađajuća presuda u odnosu na 2 osobe. U 11

predmeta protiv 16 osoba izrečene su zatvorske kazne, dok je u 22 predmeta protiv 34 osobe izrečena uvjetna osuda. Za ostale optužene osobe iz ovih kaznenih djela postupci su u tijeku.

Tužitelji Tužiteljstva BiH su protiv presuda Suda BiH za ova kaznena djela izjavili svega jednu žalbu u odnosu na dvije osobe i ta je žalba uvažena od strane Suda BiH.

- Kaznena djela iz Glave XVIII protiv gospodarstva i jedinstva tržišta i kaznena djela iz oblasti carina

Članci 204-216 KZ BiH

U ovoj Glavi Kaznenog zakona BiH, pored klasičnih djela protiv gospodarstva i jedinstva tržišta, zakonodavac je predvidio kazneno djelo pranja novca kao novo u zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, usklađujući odredbe domaćeg zakonodavstva sa preuzetim međunarodnim obvezama, a prije svega sa Konvencijom Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom.

U ovoj Glavi su također propisana i tzv. carinska djela (krijumčarenje, udruživanje radi krijumčarenja, carinske prijevare).

Od ukupno 504 prijave u radu protiv 792 osobe po navedenim djelima, 262 prijave protiv 354 osoba se odnosi na djela krivotvorenja novca; 79 prijava protiv 132 osobe se odnosi na kazneno djelo porezne utaje, 71 prijava protiv 138 osoba se odnosi na kazneno djelo krijumčarenja, 30 prijava protiv 79 osoba se odnosi na kazneno djelo pranja novca, 29 prijava protiv 44 osobe se odnosi na kazneno djelo carinske prijevare, 23 prijave u odnosu na 30 osoba odnose se na kazneno djelo neplaćanje poreza, 4 prijave protiv 5 osoba za kazneno djelo krivotvorenja znakova za vrijednost, 3 prijave protiv 5 osoba za kazneno djelo nedopuštena trgovina, 2 prijave protiv 3 osobe za kazneno djelo krivotvorenje znakova za obilježavanje robe, mjera i tegova i 1 prijava protiv 2 osobe za organiziranje grupe ljudi ili udruženja za krijumčarenje ili rasturanje neocarinjene robe.

Tužiteljstvo BiH je, po navedenim prijavama za ova kaznena djela, vodilo 238 istraga protiv 396 osoba, te je tijekom 2007. godine Tužiteljstvo podiglo 97 optužnica protiv 124 osobe za pobrojana djela, od kojeg broja je Sud BiH do kraja 2007. godine potvrdio 95 optužnica protiv 121 osobe.

Nakon provedenog postupka 84 osobe su osuđene, i to na kaznu zatvora 11, na novčanu kaznu 19 osoba, dok je protiv 54 osobe izrečena uvjetna osuda. U odnosu na 3 osobe je izrečena oslobađajuća presuda.

Na presude Suda BiH po ovim kaznenim djelima uložene su 3 žalbe, od kojih je 1 žalba uvažena.

- Kaznena djela iz Glave XIX, djela korupcije i djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti

Članci 217-226 KZ BiH

Ova djela spadaju u kategoriju kriminaliteta sa izrazito visokim stepenom opasnosti za društvo koja se ogleda, ne samo u materijalnim posljedicama koje vršenjem ovih djela nastaju, već i u razaranju i remećenju tijekova društvenog života kroz napad na moralne vrijednosti društva.

U pogledu ovih djela, tijekom 2007. godine u radu je bilo ukupno 48 prijava protiv 108 osoba, od kojih se najveći broj prijava odnosi na kaznena djela zlouporabe položaja ili ovlasti iz članka 220 KZ BiH

(29 predmeta protiv 72 osobe) i kazneno djelo davanje dara i drugih oblika koristi iz članka 218. KZ BiH (8 predmeta protiv 9 osoba).

U izvještajnom razdoblju, po prijavama za ova kaznena djela vođeno je 14 istraga protiv 15 osoba, te je podignuto 9 optužnica protiv isto toliko osoba, od kojih je 8 potvrđeno od strane Suda BiH u izvještajnom razdoblju.

Po navedenim optužnicama, u sudbenim postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine donešeno je 8 osuđujućih presuda protiv 8 osoba. U 7 predmeta protiv 7 osoba izrečene su uvjetne osude, dok je u jednom predmetu protiv jedne osobe izrečena novčana kazna. Za ostale optužene osobe iz ovih kaznenih djela postupci su u tijeku.

Tužitelji Tužiteljstva BiH su protiv presuda Suda BiH za ova kaznena djela izjavili svega jednu žalbu u odnosu na jednu osobu, o kojoj žalbi nije donešena sudbena odluka u izvještajnom razdoblju.

- Kaznena djela iz Glave XX, protiv pravosuđa

Članci 231-241 KZ BiH

Temeljni cilj propisanih inkriminacija je osiguranje i zaštita neovisnosti pravosuđa i zakonitog rada pravosudnih i drugih tijela.

Značaj ove skupine djela ogleda se u tome što su propisane neke inkriminacije koje do sada u zakonodavstvu BiH nisu bile predviđene, kao npr. pomoć osobi optuženoj pred Međunarodnim sudom u Hagu, neprijavlivanje osoba optuženih od Međunarodnog kaznenog suda, odavanje istovjetnosti zaštićenog svjedoka.

Tijekom 2007. godine ove vrste kaznenih djela u radu je bilo ukupno 6 prijave, i to 2 prijave protiv 2 osobe za kazneno djelo davanje lažnog iskaza, 3 prijave protiv 4 osobe za kazneno djelo neizvršenje odluke Ustavnog suda BiH, Suda BiH ili Doma za ljudska prava, te 1 prijava protiv jedne osobe za kazneno djelo ometanje rada pravosuđa. Tijekom 2007. godine vođena je 1 istraga za kazneno djelo ometanje rada pravosuđa. Osim navedenih predmeta, Tužiteljstvo je u 2007. godini imalo u radu i 53 predmeta koji se tiču kaznenog djela neizvršenja odluke Ustavnog suda BiH, Suda BiH ili Doma za ljudska prava protiv nepoznatih počinitelja u kojima je otvoreno 28 istraga.

- Kaznena djela iz Glave XXI, povrede autorskih prava

Članci 242-246 KZ BiH

Ovim djelima kaznenopravno se štite, kako moralna, tako i imovinska prava autora i prava umjetnika izvođača, prava proizvođača zvučnih snimki i prava u svezi radio difuzijskih emisija.

U 2007. godini, Tužiteljstvo BiH je radilo na ukupno 85 prijave protiv 110 osoba, od kojih se najveći broj odnosi na kazneno djelo nedozvoljena uportaba autorskih prava iz članka 243. KZ BiH (84 predmeta protiv 110 osoba).

Za kaznena djela iz ove Glave KZ BiH vođeno je 67 istraga protiv 95 osoba. Podignuto je 49 optužnica protiv 53 osobe, koje su potvrđene od strane Suda BiH.

Po navedenim optužnicama, u sudbenim postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine donešeno je 47 osuđujućih presuda protiv 51 osobe. U 10 predmeta protiv 11 osoba izrečene su novčane kazne, dok

je u 37 predmeta protiv 40 osoba izrečena uvjetna osuda. Za ostale optužene osobe za ova kaznena djela postupci su u tijeku.

- **Kaznena djela iz Glave XXII, dogovor, pripremanje, udruživanje i organizirani kriminal**

Članci 247-250 KZ BiH

Organizirani kriminal u današnje vrijeme predstavlja najopasniji vid kriminaliteta, kako u međunarodnim razmjerama, tako i na nacionalnoj razini. Sudjelovanje više osoba u vršenju kaznenih djela predstavlja opasnost za društvo.

Udruživanje radi činjenja kaznenih djela, kao samostalno djelo, obuhvata djelatnost stvaranja kriminalnih udruga.

Iz ove Glave Kaznenog zakona BiH, Tužiteljstvo BiH je u izvještajnom razdoblju zaprimilo ukupno 28 prijava protiv 142 osobe za kaznena djela udruživanja radi činjenja kaznenih djela i za djela organiziranog kriminala u svezi sa različitim kaznenim djelima propisanim Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine. U izvještajnom razdoblju vođene su 23 istrage protiv 158 osoba, koji broj uključuje i neriješene istrage iz prethodnih razdoblja, kojih je bilo ukupno 9 i to protiv 62 osobe. Do kraja izvještajnog razdoblja podignuto je 7 optužnica protiv 19 osoba.

Sud BiH je donio osuđujuće presude u 9 predmeta protiv 37 osoba, dok su ostali postupci u tijeku.

U pogledu izrečenih kazni, 22 osobe su osuđene na zatvorske kazne, 12 osoba na uvjetne kazne, a 3 osobe su kažnjene novčano.

Pored navedenog, u tijeku 2007. godine Tužiteljstvo BiH zaprimalo je prijave za razna kaznena djela propisana u drugim zakonima na razini Bosne i Hercegovine (Zakon o ravnopravnosti spolova, Zakon o industrijskom vlasništvu u BiH i sl.) i kaznenim zakonima FBiH i RS. Za tu vrstu kaznenih djela, u izvještajnom razdoblju rađeno je po prijavama protiv 59 osoba, te su vođene istrage protiv 106 osoba, uključujući i istrage iz prethodnog razdoblja, od kojih su 32 osobe optužene.

c) PRITVOR

Imajući u vidu važnost prisustva subjekata u kaznenom postupku, zakonodavac je predvidio adekvatne mjere, čijom se primjenom uspješno obezbjeđuje prisustvo svih subjekata u kaznenom postupku, a naročito osumnjičenog, odnosno optuženog. Pritvor u kaznenom postupku predstavlja najtežu od predviđenih mjera za obezbjeđenje prisustva osumnjičenog, odnosno optuženog. Upravo težina ove mjere čini je izuzetnom, kako sa aspekta nadležnosti za određivanje pritvora (samo Sud određuje pritvor), uvjeta za određivanje pritvora, dužine trajanja (mora biti svedena na najkraće nužno vrijeme), brzine postupanja svih tijela koji učestvuju u ovom postupku, kao i obveze sudbenog nadzora nad trajanjem ove mjere, kontrola zakonitosti i opravdanosti mjere pritvora, te izdržavanjem ove mjere. Ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba učinila kazneno djelo, pritvor joj se može odrediti:

- a) ako se krije ili ako postoje druge okolnosti koje ukazuju na opasnost od bjekstva,
- b) ako postoji osnovana bojazan da će uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za kazneni postupak ili ako naročite okolnosti ukazuju da će ometati kazneni postupak

utjecajem na svjedoke, saučesnike ili prikrivače,

- c) ako naročite okolnosti opravdavaju bojazan da će ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo ili da će učiniti kazneno djelo kojim prijete, a za ta kaznena djela može se izreći kazna zatvora pet godina ili teža kazna,
- d) ako se radi o kaznenom djelu za koje se može izreći kazna zatvora deset godina ili teža kazna, a usljed načina učinjenja ili posljedica kaznenog djela određivanje pritvora neophodno je za sigurnost građana ili imovine. U slučaju kada se radi o kaznenom djelu terorizma, smatra se da postoji pretpostavka, koja se može pobijati, da je ugrožena sigurnost građana i imovine.

-Mjera pritvora u radu Posebnog odjela za ratne zločine

U tijeku izvještajnog perioda Sud BiH je po prijedlozima tužitelja Posebnog odjela za ratne zločine odredio pritvor u 21 predmetu prema 28 osoba. Od ukupnog broja određenih pritvora većina se odnosila na pritvore protiv osoba osumnjičenih, odnosno optuženih za kaznena djela iz članka 173. KZ BiH, Ratni zločin protiv civilnog pučanstva (15 pritvorenih osoba) i iz članka 172. KZ BiH, Zločin protiv čovječnosti (10 pritvorenih osoba). U odnosu na jednu osobu, mjera pritvora je odlukom Suda BiH zamijenjena blažom mjerom i to jemstvom propisanim člankom 127. ZKP BiH, a u odnosu na jednu osobu mjera pritvora je zamijenjena mjerom zabrane iz članka 126. ZKP BiH i to: zabrana napuštanja mjesta boravišta uz obvezno javljanje u nadležnu policijsku postaju.

-Mjera pritvora u radu Odjela II i Odjela III

U tijeku izvještajnog perioda Sud BiH je po prijedlozima tužitelja Odjela II i Odjela III odredio pritvor u 40 predmeta prema 70 osoba, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu, kada je pritvor određen u 33 predmeta u odnosu na 55 osoba. Od ukupnog broja određenih pritvora većina se odnosila na pritvore protiv osoba osumnjičenih, odnosno optuženih za kaznena djela iz članka 189. KZ BiH, Krijumčarenje osoba (23 pritvorene osobe), iz članka 205. KZ BiH, Krivotvorenje novca (11 pritvorenih osoba) i iz članka 186. KZ BiH, Trgovina ljudima (7 pritvorenih osoba).

U odnosu na mjeru pritvora predviđenu u ZKP BiH, Tužiteljstvo BiH se od osnivanja pa sve do danas susreće sa ozbiljnim problemima koji se odnose na nedostatak smještajnih kapaciteta za pritvorene osobe i njihovu ishranu u periodu zadržavanja osumnjičenog, i to od momenta lišavanja slobode do donošenja konačne odluke suda u pogledu određivanja mjere pritvora. Smještajni kapaciteti pritvorske jedinice Suda BiH su se u više navrata pokazali kao nedovoljni, a ishrana zadržanih osoba nije adekvatno riješena.

V. OSTALA PODRUČJA DJELOVANJA I AKTIVNOSTI TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

V.a. RAD TUŽITELJSTVA KROZ AKTIVNOSTI UDARNIH GRUPA

Udarne grupe su samostalna tijela čiji je rad transparentan u mjeri u kojoj ne može štetiti interesima istraživanja u borbi protiv trgovine ljudima, ilegalne imigracije i borbe protiv terorizma.

Udarne grupe su formirane odlukama Vijeća ministara na privremenoj osnovi.

Udarne grupe će prestati sa radom u trenutku kada Državna agencija za istrage i zaštitu postane u cjelosti operativna i preuzme mandat i odgovornosti Udarnih grupa.

Udarne grupe o svom radu izvještavaju Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine.

UDARNA GRUPA ZA BORBUTERORIZMA I JAČANJA SPOSOBNOSTI ZA BORBUTERORIZMA

U 2004. godini, Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, uspostavljena je Grupa za borbu protiv terorizma i jačanja sposobnosti za borbu protiv terorizma (Udarne grupa) i ista radi pod vodstvom Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i nadzorom Ministarstva sigurnosti BiH.

Utemeljenjem Udarne grupe za otkrivanje kaznenih djela terorizma i financiranja terorizma, institucionalizirana je borba protiv terorizma u Bosni i Hercegovini.

Od momenta osnivanja ove Udarne grupe Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine je osiguralo suradnju i koordiniralo rad tijela koja sudjeluju u borbi protiv terorizma, prikupljanjem informacija o mogućim počiniteljima kaznenog djela terorizma na području Bosne i Hercegovine i provodeći istrage.

Aktivnosti Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, u ovom segmentu ogledale su se prvenstveno na otkrivanju mreže koja osigurava financijsku i svaku drugu potporu osobama za koje se sumnja da su povezane sa pojedincima, pravnim osobama ili udrugama čije djelovanje ukazuje na kaznena djela Terorizma.

U okviru svojih aktivnosti Udarne grupa prati aktivnosti određenih osoba i tokove novca, odnosno novčane transakcije tih osoba, odnosno organizacija za koje postoji sumnja da se, između ostalih aktivnosti, bave i financiranjem osoba koje bi se mogle povezati sa terorizmom.

Udarne grupa je u uskoj suradnji sa Državnim povjerenstvom za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana primila i detaljno analizirala dostavljeno Izvješće i svoju aktivnost usmjerila u dva pravca i to:

1. identifikacija počinitelja kaznenih djela krivotvorenja isprava i zlouporabe službenog položaja ili ovlasti,
  2. identifikacija i stavljanje akcenta na praćenju sigurnosno interesantnih osoba.
- Postupanje Udarne grupe u oba pravca je kontinuirano.

UDARNA GRUPA ZA BORBUTRGOVINE LJUDIMA I ORGANIZIRANE ILEGALNE IMIGRACIJE

Odlukom Vijeća ministara ("Službeni glasnik BiH" br. 3/04) formirana je Udarne grupa za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane ilegalne imigracije, kao oblika organiziranog kriminala. Udarne grupa djeluje na području cijele Bosne i Hercegovine i u njen sastav ulaze predstavnici tužiteljstva, organa unutarnjih poslova, poreznih organa, financijske policije, granične policije, dakle svi koji mogu dati doprinos u borbi protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije. Udarne grupa blisko surađuje sa Državnim koordinatorom za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije, te sa Europskom policijom, Ministarstvom pravde pri Ambasadi SAD u Sarajevu, ICITAP-om, međunarodnom organizacijom za imigracije IOM i različitim nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom žrtava trgovine ljudima: "Udruženje HO međunarodni Forum solidarnosti", Udruženje "Žena BiH" Mostar, Organizacija žena "Lara" Bijeljina, Fondacija "La strada" Bosna i Hercegovina, Centar za terapiju žena "Medica" Zenica, Udruženje "Vaša prava" Bosna i Hercegovina i drugim.

Udarne grupa je nadležna da, pod neposrednim rukovođenjem glavnog tužitelja Tužiteljstva BiH, osigurava suradnju nadležnih tijela i organizacija, provodi istraživanje i obrazuje operativne istražne timove koji rade na prikupljanju i razmjeni relevantnih podataka i informacija vezano za slučajeve trgovine ljudima i vezane ilegalne imigracije, a sve u cilju njihovog suzbijanja. U sastav Udarne grupe, kao stručni predstavnici ispred Tužiteljstva BiH, ulaze i dva tužitelja Posebnog odjela za organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupciju Tužiteljstva BiH.

U srpnju 2005.g. sačinjene su Procedure za postupanje sa žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini, sukladno Konvenciji UN-a u borbi protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i njenog Protokola za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, drugim međunarodnim konvencijama i protokolima, te pozitivnim propisima Bosne i Hercegovine.

Tijekom izvještajnog razdoblja, uz financijsku i operativnu pomoć Udarne grupe, vođena je istraga u nekoliko predmeta Tužiteljstva Bosne i Hercegovine iz oblasti trgovine ljudima, a pomoć se u najvećem dijelu ogledala kroz financiranje posebnih istražnih radnji, najčešće prikrivenog istražitelja.

V.b. SURADNJA TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE NA MEĐUNARODNOJ, REGIONALNOJ I NACIONALNOJ RAZINI

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, od svog utemeljenja, nastavlja doprinositi suradnji tužitelja zemalja regije u borbi protiv svih vrsta kriminala. Doprinos Tužiteljstva Bosne i Hercegovine u razvijanju suradnje na međunarodnoj i regionalnoj razini, ogleda se posebno u okviru međunarodne savjetodavne grupe tužitelja zemalja Jugoistočne Europe-SEEPAG, regionalne Inicijative za suradnju zemalja Jugoistočne Europe-SECI, u okviru projekta regionalne suradnje po Memorandumu o suradnji tužitelja Zapadnog Balkana u okviru CARDS programa kao i europskog programa suradnje tužitelja Europe (CPGE), zatim preko mreže za suradnju pravosuđa Europske unije EUROJUST.

Suradnja sa domaćim ustanovama

U cilju unaprjeđenja suradnje u područjima zaštite sigurnosti, teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine i borbi protiv svih oblika teškog kriminaliteta u lipnju 2005. godine, zaključen je "Sporazum o koordinaciji rada ustanova iz oblasti obavještajnih, sigurnosnih i policijskih aktivnosti" (Ministarstvo obrane BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, DGS (sada GP), OSA, Uprava za neizravno oporezivanje BiH, Ministarstvo unutarnjih poslova FBiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS, šef policije Brčko Distrikta, šef financijske policije FBiH, direktor Porezne uprave RS, direktor Porezne uprave FBiH i Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine), koje ima savjetodavnu ulogu.

Sustav za podršku kaznenim istragama, posebno u oblasti povreda međunarodnog humanitarnog prava, unaprijeđen je potpisivanjem "Memoranduma o suradnji", u listopadu 2005. godine, između Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA).

Suradnja sa tužiteljstvima Jugoistočne Europe/Zapadnog Balkana

U procesu suradnje zemalja regije, 30.03.2005. godine došlo je do zaključenja „Memoranduma o razumijevanju između Ureda javnog tužitelja Republike Makedonije, Ureda javnog tužitelja Republike Albanije, Ureda glavnog tužitelja Bosne i Hercegovine, Ureda Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Ureda Republičkog tužitelja Republike Srbije, Ureda Javnog tužitelja Republike Crne Gore“ kao zemalja Zapadnog Balkana u okviru CARDS projekta u kojem je aktivno učešće uzelo Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine.

Potpisnice navedenog Memoranduma su se suglasile da će surađivati na području suzbijanja, provođenja istraga i kaznenog gonjenja počinitelja kaznenih djela sa područja organiziranog kriminala, kriminalnih grupa i zločinačkih organizacija. Suradnja se ostvaruje kroz razmjenu podataka, dokumenata i dokaza koji se odnose na sve oblike organiziranog kriminala. Potpisnici, nadalje, surađuju s ciljem sprječavanja i suzbijanja korupcije i drugih mogućih oblika organiziranog kriminala. Potpisnice su se obvezale da će procijeniti svoje nacionalne propise i praksu radi poboljšanja zakonskih okvira i mehanizama u borbi protiv organiziranog kriminala.

Kao mehanizam za provedbu suradnje utvrđena je Nacionalna kontaktna točka u Tužiteljstvu BiH, koja čini sastavni dio rasprostranjene regionalne tužiteljske mreže kontaktnih točaka zemalja potpisnica Memoranduma.

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, svjesno porasta teških kaznenih djela, osobito organiziranog kriminala, nedozvoljene trgovine drogom, krijumčarenja ljudi, trgovine ljudima, trgovine oružjem, korupcije, pranja novca i međunarodnog terorizma i povezanih kaznenih djela, zaključilo je više pojedinačnih sporazuma o suradnji sa tužiteljstvima susjednih zemalja:

„Protokol o suglasnosti u ostvarivanju i unaprjeđenju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, posebno organiziranog kriminala, nedozvoljene trgovine narkoticima, krijumčarenja ljudima, trgovine oružjem, korupcije, pranja novca, međunarodnog terorizma, ratnih zločina i sličnih pitanja od zajedničkog interesa između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine“, koji je potpisan u siječnju 2005. godine.

„Protokol o suglasnosti u ostvarivanju i unaprjeđenju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, posebno organiziranog kriminala, nedozvoljene trgovine narkoticima, krijumčarenja ljudi, trgovine oružjem, korupcije, pranja novca, međunarodnog terorizma, ratnih zločina i sličnih pitanja od zajedničkog interesa između između Vrhovnog državnog tužioca Republike Crne Gore i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine“, koji je potpisan u svibnju 2005. godine.

„Protokol o suglasnosti u ostvarivanju i unaprjeđenju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, posebno organiziranog kriminala, nedozvoljene trgovine narkoticima, krijumčarenja ljudima, trgovine oružjem, korupcije, pranja novca, međunarodnog terorizma, ratnih zločina i sličnih pitanja od zajedničkog interesa između između Republičkog tužilaštva Srbije i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine“, koji je potpisan u srpnju 2005. godine.

„Sporazum o suglasnosti u ostvarivanju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, između Ureda Javnog tužitelja Republike Makedonije i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine“, zaključen u ožujku 2005. godine.

V.c. TUŽITELJSTVO BiH U SVJETSKIM ASOCIJACIJAMA U BORBI PROTIV KRIMINALA

Međunarodna asocijacija agencija za borbu protiv korupcije (IAACA)

Međunarodna asocijacija agencija za borbu protiv korupcije (IAACA) utemeljena je na Međunarodnoj konferenciji institucija za borbu protiv korupcije u listopadu 2006.g., održanoj u Pekingu, NR Kina.

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine je pozvano na navedenu konferenciju, te je na istoj i učlanjeno u ovu međunarodnu asocijaciju.

Na konferenciji u Pekingu, predstavnici tužiteljstava, policija i agencija za provođenje zakona iz preko 120 zemalja svijeta, prezentirali su podatke i procjene prisutnosti korupcije u različitim zemljama, te razgovarali o pronalasku kvalitetnih zakonskih modaliteta za procesuiranje ovih kaznenih djela.

VI. EDUKACIJA TUŽITELJA TUŽITELJSTVA BiH

Uspostavljanjem Centara za edukaciju sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, isti su postali ravnopravni članovi Lisabonske mreže institucija koja djeluje u oblasti edukacije sudaca i tužitelja u državama članicama Vijeća Europe, a obveza svakog tužitelja, prema entitetskim Zakonima o Centrima za edukaciju, je provođenje minimalne edukacije od četiri dana godišnje.

U 2007. godini, tužitelji Tužiteljstva BiH (državljeni Bosne i Hercegovine), pored pohađanja obveznih zakonom propisanih seminara, aktivno su se uključili i u ostale procese edukacije tužitelja, a isto tako su bili angažirani u svojstvu edukatora, predavača i moderatora, te su prenosili svoja znanja i iskustva sudionicima seminara.

U organizaciji i entitetskih centara za edukaciju, te suorganizaciji ABA/CEELI-ja, Udruženja sudija/sudaca u FBiH, Vijeća Europe uz podršku kanadske agencije CIDA, Njemačke zaklade za međunarodnu pravnu suradnju, Centralne izborne komisije BiH, Ministarstva pravosuđa SAD - Ureda za podršku i edukaciju tužiteljstava u inozemstvu, kao i Pravosudne akademije Hrvatske i TAIEX programa stručne pomoći Europske komisije, tužitelji Tužiteljstva BiH svoje znanje su proširivali na seminarima i konferencijama na slijedeće teme:

„Krivično-pravna oblast“, „Direktno i unakrsno ispitivanje – vještine zastupanja“, „VI savjetovanje iz oblasti kaznenog zakonodavstva: Krivično zakonodavstvo u BiH – danas i sutra“, „Funkcija glavnog tužitelja“, „Uloga tužioca u društvu danas“, „Zaštita intelektualnog vlasništva“, „Kaznena djela korupcije“, „Prekršaji u oblasti poreza i carina“, „Tehnike rješavanja stresnih situacija“, „Djelovanje pravosuđa i žrtve“, „Kazneno procesno pravo u sve jače povezanoj Evropi“, „Vještine zastupanja u sudbenom postupku“, „Izborni zakon u svjetlu kaznenog zakonodavstva“, „Postupak u slučaju neuračunljivosti“, „Šefovi odjeljenja u tužilaštvima“, „Vanparnični postupak – Modul 8, CARDS 2004“, „Ratni zločini“, „Aktualna pitanja iz primjene ZKP-a FBiH“, „Međunarodna konferencija o suzbijanju korupcije i ulozi pravosuđa“, „Aktualna pitanja iz primjene ZPP-a FBiH“, kao i „Vještine zastupanja“.

VII. STANJE KRIMINALITETA U BOSNI I HERCEGOVINI

VII.a. FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

U 2007. godini, tužiteljstva sa područja mjesne nadležnosti Federalnog tužiteljstva Federacije BiH, (10 kantonalnih tužiteljstava) u radu su imala 29.066 predmeta u odnosu na 41.479 osoba, od kojih su 21.454 osobe, kao izvršitelji kaznenih djela, prijavljene tijekom 2007.g., a što je za 703 osobe više od broja prijavljenih u 2006. godini.

U tužiteljstvima u FBiH vođene su istrage protiv 27.927 osoba, s tim da je tijekom 2007. godine pokrenuto istraga protiv 16.870 osoba, dok su ostale istrage, protiv 11.057 osoba, pokrenute ranijih godina i nastavljene u izvještajnoj godini. U 2.061 predmetu protiv 2.678 osoba istrage su obustavljene. Do konca 2007. godine, od ukupnog broja vođenih istraga, u 12.798 predmeta protiv 16.832 osoba istraga je okončana.

Na osnovu vođenih istraga protiv 13.740 osoba podignute su optužnice.

Optužnica sa kaznenim nalogom podignuto je u 10.581 predmetu protiv 13.740 osoba.

Po optužnicama tužiteljstava, nadležni sudovi u Federaciji BiH presudili su u ukupno 10.051 predmetu protiv 12.538 optuženih osoba, te je izrečeno 11.308 osuđujućih presuda, 400 osoba je oslobođeno, a u odnosu na 299 osoba izrečene su odbijajuće presude.

Prema izvješćima tužiteljstava u Federaciji BiH, ostalo je neriješeno 14.253 predmeta u odnosu na 20.638 prijavljenih poznatih osoba.

Pored gore navedenih predmeta, koji se odnose na punoljetne poznate počinitelje kaznenih djela, tužiteljstva u Federaciji u 2007. godini, radila su u predmetima u kojima su počinitelji malodobne osobe. Ovih predmeta bilo je ukupno 1.948 protiv 2.780 malodobnih počinitelja kaznenih djela, od kojih je 2.161 prijava zaprimljena u izvještajnoj godini. Od ukupnog broja predmeta u radu protiv malodobnih izvršitelja, tužiteljstva u Federaciji BiH, rješavajući predmete protiv malodobnih izvršitelja, donijela su 588 odluka o nepokretanju postupka u 440 predmeta, izdata su ukupno 724 prijedloga za izricanje odgojnih mjera, od kojih zavodskih 28 i izvanzavodskih 696, te 13 prijedloga za izricanje kazni maloljetničkog zatvora.

Nadležni sudovi u F BiH donijeli su ukupno 500 odgojnih mjera, 22 zavodske, 478 izvanzavodskih mjera i 5 kazni maloljetničkog zatvora.

Nadalje, tužiteljstva u F BiH, tijekom 2007. godine, radila su po raznim izvješćima i informacijama (KTA predmeti), te je ove vrste predmeta ukupno u radu bilo 26.713, s tim da je 12.118 zaprimljeno u izvještajnoj godini.

Pored navedenih predmeta, tužiteljstvima u Federaciji BiH u 2007. godini, dostavljeno je 23.707 prijava protiv nepoznatih izvršitelja kaznenih djela, te je ukupan broj ove vrste predmeta (KTN) iznosio 116.491.

VII.b. REPUBLIKA SRPSKA

U 2007. godini, tužiteljstva sa područja mjesne nadležnosti Republičkog tužilaštva Republike Srpske, imala su u radu 13.100 predmeta u odnosu na 19.167 osoba, od kojih je 11.916 osoba, kao izvršitelji kaznenih djela, prijavljeno u 2007. godini, što je za 167 osoba manje od prijavljenih osoba u 2006. godini.

Od ukupnog broja predmeta u radu, na djela općeg kriminala se odnosi 11.568 predmeta u odnosu na 15.695 osoba, na djela gospodarskog kriminala 1.291 predmet u odnosu na 2.267 osoba, te djela ratnog zločina 241 predmet u odnosu na 1.205 osoba.

Tužitelji u tužiteljstvima u Republici Srpskoj vodili su istrage u 10.504 predmeta protiv 14.814 osoba.

Istrage su vođene za djela općeg kriminala protiv 12.534 osobe, u 9.554 predmeta, za djela gospodarskog kriminala protiv 1.121 osobe u 689 predmeta, te istrage protiv 1.159 osoba osumnjičenih za djela ratnog zločina, u 261 predmetu.

Od ukupnog broja vođenih istraga, tijekom 2007. godine pokrenute su istrage protiv 9.744 osobe u 7.520 predmeta, dok su istrage protiv 5.070 osoba u 2.984 predmeta pokrenute u prethodnom razdoblju.

Istrage su obustavljene u 1.644 predmeta protiv 2.203 osobe, dok su u odnosu na 1.526 osoba u 1.072 predmeta, tužitelji Republike Srpske donijeli naredbe o nesprovođenju istraga. Do kraja 2007. godine, od ukupnog broja vođenih istraga, protiv 5.169 osoba u 3.037 predmeta, istrage su ostale neriješene.

Tužiteljstva u Republici Srpskoj optužila su 7.981 osobu u 6.467 predmeta.

Od navedenog broja optuženih osoba, sa prijedlogom za izdavanje kaznenog naloga, optužene su 3.923 osobe u 3.351 predmetu. Od ukupnog broja podignutih optužnica, od strane nadležnih sudova u Republici Srpskoj, potvrđene su optužnice protiv 7.564 osobe u 6.165 predmeta. Potvrđivanje optužnica odbijeno je u odnosu na 45 osoba u 34 predmeta.

Tužiteljstva u Republici Srpskoj, tijekom 2007. godine, zaključila su sporazume o priznanju krivnje sa 1.233 optužene osobe u 1.083 predmeta, a nadležni sudovi su donijeli osuđujuće presude po predloženim sporazumima o priznanju krivnje u odnosu na 966 osoba u 856 predmeta.

Po optužnicama tužiteljstava, nadležni sudovi u Republici Srpskoj izrekli su presude u odnosu na 6.829 osoba, u 5.843 predmeta.

Osuđeno je 5.905 osoba u 5.103 predmeta, 418 osoba je oslobođeno, u odnosu na 218 osoba donesene su odbijajuće presude, a protiv 288 osoba postupci su obustavljeni.

Pored gore navedenih KT predmeta koji se odnose na punoljetne poznate počinitelje kaznenih djela, tužiteljstva u Republici Srpskoj u 2007. godini imala su u radu 805 KTM predmeta u kojima su evidentirane 1.272 malodobne osobe kao počinitelji kaznenih djela.

Od ukupnog broja predmeta u kojima se evidentiraju malodobni počinitelji kaznenih djela, 608 predmeta u odnosu na 954 malodobnika, primljena su tijekom 2007. godine, što je za 80 malodobnih izvršitelja manje nego u 2006. godini.

Od ukupnog broja predmeta u radu protiv malodobnih izvršitelja, tužiteljstva u Republici Srpskoj, rješavajući predmete protiv malodobnih izvršitelja, donijela su 206 odluka o nepokretanju postupka, izdato je ukupno 230 prijedloga za izricanje odgojnih mjera od kojih je 12 zavodskih i 218 izvanzavodskih, te 6 prijedloga za izricanje kazni maloljetničkog zatvora.

Nadležni sudovi u Republici Srpskoj donijeli su ukupno 190 odgojnih mjera, i to 7 zavodskih, 183 izvanzavodske mjere i 3 kazne maloljetničkog zatvora.

Nadalje, tužiteljstva u Republici Srpskoj, tijekom 2007. godine, radila su po raznim izvješćima i informacijama (KTA predmeti), te je ove vrste predmeta, ukupno u radu bilo 10.796, s tim da je 5.300 predmeta zaprimljeno u izvještajnoj godini.

Pored navedenih predmeta, tužiteljstvima u Republici Srpskoj u 2007. godini, dostavljeno je 6.635 prijava protiv nepoznatih izvršitelja kaznenih djela, te je ukupan broj ove vrste predmeta (KTN) iznosio 49.844, što je za 4.590 predmeta više u odnosu na 2006. godinu.

VII c. BRČKO DISTRIKT

U 2007. godini, Javno tužilaštvo Brčko Distrikta, imalo je u radu 448 predmeta u odnosu na 597 poznatih osoba. Sve osobe prijavljene su u 2007. godini i nije bilo neriješenih prijavi iz prethodnih godina.

Od ukupnog broja predmeta u radu, 23 predmeta u odnosu na 47 osoba, odnose se na djela gospodarskog kriminala, djela ratnog zločina su sadržana u 2 predmeta protiv 4 osobe, te najveći broj predmeta, 423 protiv 546 osoba, odnosi se na djela općeg kriminala.

Javno tužilaštvo Brčko Distrikta vodilo je istrage protiv 1.047 osoba, od kojeg broja je naređeno istraga protiv 597 osoba u tijeku izvještajnog razdoblja, a preostali broj se odnosi na istrage iz prethodnog razdoblja. Do kraja 2007. godine ukupno je riješeno 458 istraga u odnosu na 603 osobe. Od ukupnog broja vođenih istraga, u 67 predmeta protiv 107 osoba, istrage su obustavljene. Tužiteljstvo Brčko Distrikta BiH nije donijelo niti jednu naredbu o neprovođenju istrage.

Temeljem vođenih istraga, protiv 455 osoba u 370 predmeta, podignute su optužnice, od kojeg broja je podignuto 14 optužnica protiv 27 osoba u odnosu na djela gospodarskog kriminala, za djela ratnog zločina podignute su 2 optužnice u odnosu na 3 osobe, a u odnosu na djela općeg kriminala ukupno su podignute 354 optužnice u odnosu na 425 osoba, od kojeg broja je 199 optužnica sa kaznenim nalogom.

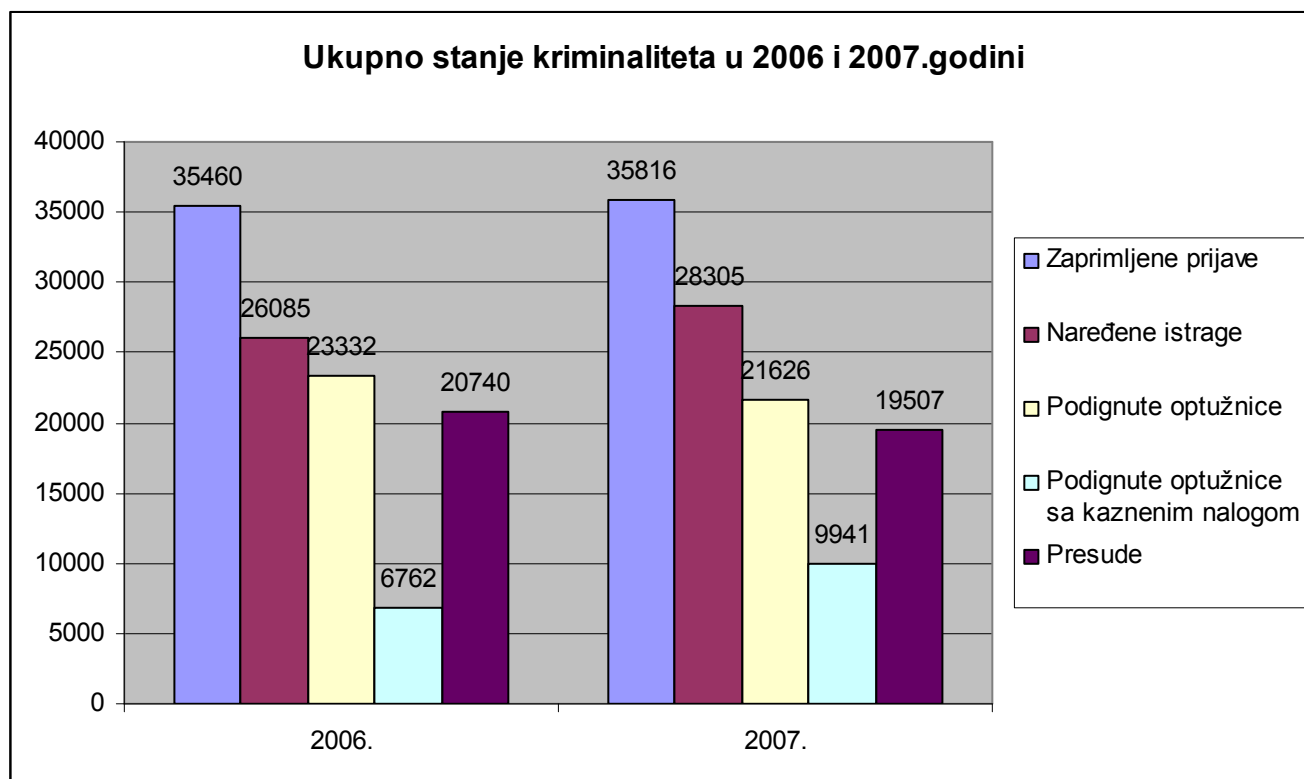
Tijekom 2007. godine, Javno tužilaštvo Brčko Distrikta je predložilo u 82 predmeta u odnosu na 99 osoba Sporazume o priznanju krivnje, od kojeg broja je u jednom predmetu u odnosu na 3 osobe sporazum odbačen, dok je nadležni Sud Brčko Distrikta po preostalim predloženim sporazumima, u ukupno 81 predmetu u odnosu na 96 osoba, donio osuđujuće presude.

Po optužnicama Javnog tužilaštva, Sud Brčko Distrikta presudio je u 342 predmeta protiv 321 osobe, od kojeg broja su u 329 predmeta u odnosu na 398 osoba donijete osuđujuće presude, a u 13 predmeta u odnosu na 23 osobe oslobađajuće presude.

Pored predmeta koji se odnose na punoljetne poznate počinitelje kaznenih djela, u Javnom tužilaštvu Brčko Distrikta, u 2007. godini, bilo je ukupno u radu 60 predmeta prema 97 malodobnih izvršitelja kaznenih djela. Javno tužilaštvo Brčko Distrikta donijelo je prema 32 malodobnika odluke o nepokretanju postupka, 10 prijedloga za obustavu postupka, 39 prijedloga za izricanje izvanzavodskih odgojnih mjera, 11 prijedloga za izricanje zavodskih odgojnih mjera i 1 prijedlog za izricanje kazne maloljetničkog zatvora. Nadležni Sud Brčko Distrikta je izdao 45 izvanzavodskih i 1 zavodsku odgojnu mjeru, te je izrekao jednu kaznu maloljetničkog zatvora.

Pored navedenih predmeta, tijekom 2007. godine, Tužiteljstvu Brčko Distrikta, dostavljene su 1.253 prijave protiv nepoznatih izvršitelja kaznenih djela, te je ukupan broj ove vrste predmeta KTN iznosio 6.768, od kojeg broja je ukupno riješeno 218 predmeta. Tijekom 2007. godine u Tužilaštvu Brčko Distrikta je ukupno bilo u radu 423 KTA predmeta, od kojeg broja je 271 KTA predmet zaprimljen u tijeku izvještajnog razdoblja. Ukupno je riješeno na kraju 2007. godine 270 KTA predmeta.

TABELARNI PRIKAZ UKUPNOG RADA SVIH TUŽITELJSTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2007. GODINU												
Naziv ustanove	Vrsta predmeta (KT)	Ukupno zaprimljenih prijava		Ukupno naređenih istraga		Ukupno podignutih optužnica		Ukupno podignutih optužnica sa kaz. nalogom		Ukupno donesenih presuda		
		Predmeti	Osobe	Predmeti	Osobe	Predmeti	Osobe	Predmeti	Osobe	Predmeti	Osobe	
Tužiteljstvo BiH	Gospodarski krim.	358	632	174	324	111	169	19	21	75	113	
	Ratni zločin	253	925	176	548	20	32	0	0	11	12	
	Opći kriminal	159	292	123	222	93	124	37	40	85	125	
Kantonalna tužiteljstva u FBiH	Gospodarski krim.	907	1552	410	666	270	354	50	59	245	285	
	Ratni zločin	22	224	14	185	11	16	0	0	13	29	
	Opći kriminal	14753	19678	11951	16019	10300	13161	4784	5674	9477	11693	
Okružna tužiteljstva u RS	Gospodarski krim.	691	1200	462	744	300	463	89	130	316	412	
	Ratni zločin	120	364	89	179	7	10	0	0	2	6	
	Opći kriminal	7960	10352	6969	8821	5625	6842	3262	3793	5525	6411	
Javno tužilaštvo Brčko Distrikta	Gospodarski krim.	23	47	23	47	14	27	0	0	13	17	
	Ratni zločin	2	4	2	4	2	3	0	0	2	4	
	Opći kriminal	423	546	423	546	354	425	199	224	327	400	
Ukupno po vrstama predmeta	Gospodarski krim.	1979	3431	1069	1781	695	1013	158	210	649	827	
	Ratni zločin	397	1517	281	916	40	51	0	0	28	51	
	Opći kriminal	23295	30868	19466	25608	16372	20552	8282	9731	15414	18629	
Ukupno:		25671	35816	20816	28305	17107	21526	8440	9941	16091	19507	

Grafički prikaz ukupnog stanja kriminaliteta po osobama u 2006 i 2007.g.

VII. ZAKLJUČAK

SA PRIJEDLOGOM MJERA I AKTIVNOSTI U CILJU POBOLJŠANJA RADA U TUŽITELJSTVU BiH

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine u svojim informacijama o radu iz prethodnih godina dalo je niz prijedloga i mjera u cilju stvaranja pretpostavki i uvjeta za učinkovitije vršenje tužiteljskih dužnosti tužitelja u Tužiteljstvu BiH. Veći dio predloženih mjera je postigao ciljane efekte i u tom pravcu stvorene su bolje pretpostavke za funkcioniranje Tužiteljstva. (Na primjer, proces tranzicije uz potporu međunarodne zajednice uspostavljenih kapaciteta i funkcija sa Ureda registrara na Tužiteljstvo BiH je uspješno okončan, poduzet je niz mjera usmjerenih na izgradnju povjerenja javnosti i to formiranjem Službe za odnose s javnošću, te izradom Web stranice Tužiteljstva, putem koje je osiguran pristup javnim dokumentima i informacijama u posjedu Tužiteljstva i sl.).

Međutim, proces stvaranja pretpostavki za konačni cilj Tužiteljstva BiH, odnosno uspostava potpuno funkcionalne i održive domaće ustanove koja će biti spremna i sposobna ispunjavati zadaće iz svoje nadležnosti za dobrobit svih građana Bosne i Hercegovine, je još uvijek u tijeku.

U cilju što boljeg i kvalitetnijeg rada Tužiteljstva neophodno je ostvarenje mjera slijedećih strateških ciljeva:

Strateški cilj 1.

Dosljedno zalaganje na uspostavi vladavine prava, uz punu primjenu načela pravde i pravičnosti, uvažavajući najviše standarde primjene i zaštite ljudskih prava.

Mjere:

- Implementacija najviših etičkih i profesionalnih standarda u radu tužitelja i drugih uposlenika.
- Kontinuirana edukacija tužitelja i drugih uposlenika.
- Aktivno sudjelovanje u procesu reforme pravosudnog sustava u Bosni i Hercegovini, uključujući aktivno sudjelovanje kod predlaganja i izmjene zakonskih i drugih propisa koji uređuju ovu oblast.

Strateški cilj 2.

Dosljedan i beskompromisan pristup kaznenom gonjenju i procesuiranju svih kaznenih djela iz svoje nadležnosti, a naročito u oblastima procesuiranja kaznenih djela ratnih zločina, te kaznenih djela organiziranog kriminala, gospodarskog kriminala i korupcije. Čvrsto inzistiranje na izradi novih i primjeni postojećih zakonskih rješenja u cilju onemogućavanja da učinitelji kaznenih djela zadrže nezakonito stečenu korist.

Mjere:

- Povećanje broja istraga za najteža kaznena djela uz kontinuirano povećanje kvaliteta i profesionalnih standarda, kako u tijeku istrage, tako i u tijeku suđenja.
- Aktivno sudjelovanje Tužiteljstva u koordiniranju aktivnosti svih agencija za provođenje zakona na teritoriju Bosne i Hercegovine u cilju otkrivanja i suzbijanja najtežih kaznenih djela.

- Aktivno sudjelovanje Tužiteljstva u kreiranju kriminalne politike u Bosni i Hercegovini, kroz sudjelovanje u izradi temeljnih dokumenata, poput strategija za borbu protiv organiziranog kriminala, korupcije, terorizma, procesuiranje ratnih zločina i slično.
- Aktivno sudjelovanje u procesu reforme policijskog sustava u Bosni i Hercegovini, uključujući aktivno sudjelovanje kod predlaganja i izmjene zakonskih i drugih propisa koji uređuju ovu oblast.
- Aktivno sudjelovanje u procesu uspostavljanja učinkovitih mehanizama i procedura za oduzimanje nezakonito stečene koristi, te racionalnog upravljanja i raspolaganja oduzetom imovinom, uključujući aktivno sudjelovanje kod predlaganja i izmjene zakonskih i drugih propisa koji uređuju ovu oblast.

Strateški cilj 3.

Izgradnja povjerenja javnosti u Tužiteljstvo i druge pravosudne ustanove u Bosni i Hercegovini, uključujući izgradnju povjerenja i razumijevanja javnosti u način rada pravosudnih i policijskih tijela, te razvijanje osjećaja građana Bosne i Hercegovine da su pravosudne ustanove u njihovoj službi i u funkciji zaštite njihovih prava i sloboda i primjene zakona na pravičan, nepristrasan i profesionalan način.

Mjere:

- Podizanje svijesti javnosti putem sredstava javnog informiranja o ulozi i nadležnostima Tužiteljstva, kao i drugih pravosudnih ustanova.
- Podizanje svijesti javnosti o načinima na koji oni mogu utjecati na rad pravosudnih ustanova.
- Redovno izvještavanje o postignutim rezultatima u radu i stanju kriminaliteta.
- Olakšavanje pristupa javnim dokumentima i informacijama u posjedu Tužiteljstva, a naročito putem Internet stranice Tužiteljstva.
- Razvijanje suradnje sa sredstvima javnog informiranja i sudjelovanje u edukaciji novinara koji izvještavaju i prate kazneno pravosuđe.
- Redovno praćenje javnog mnijenja i analiziranje rezultata.
- Aktivnosti na edukaciji građana putem medija, predavanja, letaka i slično o njihovim pravima i slobodama.

Strateški cilj 4.

Izgradnja učinkovitih kapaciteta Tužiteljstva u organizacijskom smislu uz ostvarenje principa isplativosti uložениh sredstava, uz konstantne napore usmjerene ka povećanju motiviranosti uposlenih u obavljanju svojih poslova.

Mjere:

- Usklađivanje zakonskih propisa kojima se regulira rad Tužiteljstva sukladno nadležnostima, strukturi i obimu poslova Tužiteljstva.
- Donošenje i primjena internih dokumenata o unutarnjoj organizaciji i poslovanju Tužiteljstva.
- Kadrovska popunjavanje visokostručnim osobljem.
- Osiguranje dosljedne primjene zakonskih propisa kojima se regulira područje oduzimanja nezakonito stečene dobiti u kaznenim postupcima.

Strateški cilj 5.

Identifikacija, planiranje i osiguranje potrebitih materijalnih i finansijskih sredstava za nesmetan rad Tužiteljstva u okviru zakonom propisanih nadležnosti.

Mjere:

- Osiguranje materijalno-finansijskih uvjeta za nesmetan rad sukladno utvrđenim strateškim ciljevima.
- Planski, sustavno i činjenično utemeljeni nastup prema ustanovama Bosne i Hercegovine nadležnim za osiguranje sredstava za financiranje pravosudnih ustanova u Bosni i Hercegovini.

Strateški cilj 6.

Ustrajnost na kontinuiranom praćenju primjene i poboljšanju zakonskih rješenja koja određuju djelokrug rada Tužiteljstva, kao i opredijeljenost za izgradnju što učinkovitijih modaliteta suradnje sa drugim pravosudnim ustanovama i agencijama za provođenje zakona, kako na domaćem, tako i na međunarodnom planu.

Mjere:

- Dosljedna primjena postojećih okvira za suradnju sa drugim pravosudnim ustanovama i agencijama za provođenje zakona.
- Primjena međunarodnih multilateralnih i bilateralnih ugovora o suradnji.
- Iniciranje uspostavljanja novih mehanizama za suradnju uz unaprijeđenje postojećih.
- Kontinuirane analize rezultata rada i primjene zakonskih propisa kojima se uređuje nadležnost Tužiteljstva i sveobuhvatna borba na sprječavanju i suzbijanju kriminala.

Strateški cilj 7.

Zalaganje za uvođenje i primjenu novih tehnoloških dostignuća u radu Tužiteljstva, a naročito u pogledu uvođenja sustava za automatsku obradu i upravljanje predmetima, kao i korištenje IT tehnologija.

Mjere:

- Uvođenje i korištenje Interneta i elektronske pošte u svakodnevnom radu.
- Uvođenje informacionog sustava za automatsku obradu i upravljanje predmetima Tužiteljstva.
- Uvođenje sustava elektronskog pohranjivanja i čuvanja dokaza i drugih materijala u kaznenom postupku.
- Korištenje analitičkog software-a za analizu dokaza i drugih materijala, te izradu analitičkih i kriminalističko-obavještajnih izvješća.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE TUŽITELJSTVA BiH ZA 2007. GODINU

Odobreni proračun za Tužilaštvo-Tužiteljstvo BiH za 2007. godinu iznosio je 5.347.583,00 KM, a struktura odobrenog proračuna bila je:

- tekući izdaci ..... 4.847.553,00 KM,
- kapitalni izdaci ..... 300.000,00 KM,
- program posebne namjene – međunarodna suradnja..... 100.000,00 KM,
- program posebne namjene - Udarne grupa za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane ilegalne migracije u BiH..... 100.000,00 KM.

Tužilaštvo-Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine je ostvarilo ukupne troškove u iznosu od 4.461.894,00 KM ili 83% odobrenog proračuna za 2007. godinu.

Cijeneći činjenicu da pozicija Program posebne namjene – međunarodna suradnja, u startu nije bila definirana, ova sredstva su korištena za:

- isplate troškova svjedoka i vještaka koje su angažirali međunarodni tužitelji,
- nabavku manjeg dijela uredskog materijala za potrebe Posebnog odjela Tužilaštva-Tužiteljstva BiH,
- plaćanje troškova nastalih posjetama međunarodnih delegacija – poslovnih partnera.

Sredstva odobrena za Program posebne namjene – Udarne grupa za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane ilegalne migracije u BiH trošena su sukladno točkama VIII i XII Odluke o formiranju Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane ilegalne imigracije („Službeni glasnik BiH“, br. 3/04, 103/06) i Odluci o procedurama i kriterijima za utvrđivanje visine mjesečne naknade za rad članovima Udarne grupe, naknade za angažiranje spoljnih suradnika, te naknade za obavljanje administrativno – tehničkih i računovodstvenih poslova, broj: KTA-UG-03/07 od 11.05.2007. godine.

TABELARNI PREGLED

Razdoblje izvješća: od 01.01.2007. do 31.12.2007. godine

R.br.	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Proračun za 2007.	Ostvarenje	Razlika (4-5)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Tekući izdaci		4.847.553	4.066.465	781.088	0,84
1.	Plaće uposlenih	611100	3.607.587	3.285.270	322.317	0,91
2.	Naknade troškova uposlenih	611200	484.996	212.418	272.578	0,44
3.	Putni troškovi	613100	90.000	45.741	44.259	0,51
4.	Izdaci za PTT usluge	613200	80.000	52.988	27.012	0,66
5.	Izdaci za kom. usl. i energ.	613300	80.000	58.865	21.135	0,74
6.	Nabavka materijala	613400	100.000	89.479	10.521	0,89
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	613500	35.000	14.612	20.389	0,42
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	0	0	0	
9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	50.000	41.839	8.161	0,84
10.	Izdaci za osiguranje	613800	20.000	4.833	15.167	0,24
11.	Ugovorene usluge	613900	300.000	260.422	39.578	0,87
III	Kapitalni izdaci		300.000	278.996	21.004	0,93
1.	Nabavka građevina	821200			0	
2.	Nabavka opreme	821300	300.000	278.996	21.004	0,93
IV	UKUPNO:		5.147.583	4.345.461	802.122	0,84

PROGRAM POSEBNE NAMJENE - MEĐUNARODNA SURADNJA

R.br.	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Proračun za 2007.	Ostvarenje	Razlika (4-5)	Indeks (5/4)
1	Putni troškovi	613110	3.000	1.570	1.430	
2	Tekuće održavanje	613700	28.000	0	28.000	0
3	Nabavka materijala	613400	17.000	12.459	4.541	0,73
4	Prijevoz i gorivo	613500	7.000	16	6.984	0
5	Ugovorene usluge	613915	45.000	23.958	21.042	0,53
6		821000			0	
V	UKUPNO:		100.000	38.003	61.997	0,38

PROGRAM POSEBNE NAMJENE - UDARNA GRUPA

R.br.	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Proračun za 2007.	Ostvarenje	Razlika (4-5)	Indeks (5/4)
1	Pos. Por. za zašt. od pri i dr nesr	611291	100	59,5	40,5	
2	Putni troškovi	613110	8.000	1.544	6.456	
3	Izdaci za PTT usluge	613200	5.300	332	4.968	
3	Nabavka materijala	613400	2.000	1.943	57	
4	Prijevoz i gorivo	613500	1.000	0	1.000	
5	Ugovorene usluge	613915	76.600	69.429	7.171	
II	Kapitalni izdaci		7.000	5.139	1.861	
	U K U P N O :		100.000	78.446	21.554	0,78

Z B I R N O – UKUPNO ZA PRORAČUN

Izvršenje proračuna 31.12.2007. godine

Red. Broj	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Proračun za 2007.	Ostvarenje	Razlika (4-5)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	6	7	8
I	Tekući izdaci		5.040.583		862.808	0
1.	Plaće uposlenih	611100	3.607.587	3.285.270	322.317	0,91
2.	Naknade troškova uposlenih	611200	484.996	212.478	272.548	0,44
3.	Putni troškovi	613100	98.000	48.855	49.145	0,5
4.	Izdaci za PTT usluge	613200	85.400	53.319	52.988	0,62
5.	Izdaci za kom. usl. i energ.	613300	80.000	58.865	58.865	0,74
6.	Nabavka materijala	613400	119.000	103.880	15.120	0,87
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	613500	43.000	14.628	28.373	0,34
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	0	0	0	
9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	81.000	41.839	39.161	0,52
10.	Izdaci za osiguranje	613800	20.000	4.833	15.167	0,24
11.	Ugovorene usluge	613900	421.600	353.809	67.791	0,84
	KAPITALNI IZDACI		307.000	284.135	22.865	0,93
9	U K U P N O :		5.347.583	4.461.910	885.673	0,83

PLANIRANJE PRORAČUNA U 2008. GODINI

Pri izradi projekcije proračuna za 2008.g. Tužiteljstvo-Tužilaštvo BiH imalo je krajnje restriktivan pristup prilikom utvrđivanja pojedinih kategorija troškova, vodeći računa o izvršenju proračuna za 2007. godinu i planiranim parametrima, glede daljnjeg razvoja i nastavka započetog procesa reforme ove ustanove u narednom razdoblju.

Povećanje proračuna u 2008.g. je rezultat povećanja broja uposlenih (prijem u radni odnos novih tužitelja, stručnih savjetnika, suradnika i administrativnih djelatnika), što se direktno reflektiralo na poziciju plaće i naknade troškova uposlenih i za posljedicu imalo srazmjerno povećanje materijalnih troškova. Planirani rashodi na poziciji kapitalni izdaci znatno su umanjeni.

Plaće su korektno i precizno izračunate, sukladno:

- a) Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim ustanovama na razini BiH;
- b) Odluci o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava uposlenika u Tužiteljstvu BiH, broj: A-314/04 od 01.06.2004. godine.

Materijalni troškovi su projicirani na bazi historijskog troška koji je uvećan srazmjerno povećanju broja uposlenika u Tužilaštvu–Tužiteljstvu BiH.

Predviđen broj uposlenika je 196, od kojih je 30 tužitelja i ukupno 166 djelatnika (stručni savjetnici, stručni suradnici i administrativni djelatnici), pri čemu su korišteni iskustveni normativi koji prate ovu vrstu djelatnosti.

Povećanje pozicije ugovorene usluge rezultat je stvarnih potreba, a odnosi se na enormno povećanje broja i složenosti predmeta, kao i primjene ZKP-a, po kome tužiteljstva imaju plaćati sve troškove koje stvore od početka primjene ZKP-a.

VIII. SADRŽAJ

I.	UVOD	2
I.a.	NADLEŽNOST TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE	2
I.b.	UNUTARNJI USTROJ TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE	3
I.c.	MEĐUNARODNI FAKTOR U TUŽITELJSTVU BOSNE I HERCEGOVINE	5
II.	ODJELI TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE	6
II.a.	ODJEL I (POSEBNI ODJEL ZA RATNI ZLOČIN)	7
II.b.	ODJEL II (POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZIRANI KRIMINAL, GOSPODARSKI KRIMINAL I KORUPCIJU)	15
II.c.	ODJEL III	20
III.	UKUPAN RAD TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE	25
IV.	STRUKTURA KAZNENIH DJELA IZ NADLEŽNOSTI TUŽITELJSTVA BiH	30
V.	OSTALA PODRUČJA DJELOVANJA I AKTIVNOSTI TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE	36
V.a.	RAD TUŽITELJSTVA KROZ AKTIVNOSTI UDARNIH GRUPA	36
V.b.	SURADNJA TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE NA MEĐUNARODNOJ, REGIONALNOJ I NACIONALNOJ RAZINI	37
V.c.	TUŽITELJSTVO BiH U SVJETSKIM ASOCIJACIJAMA U BORBI PROTIV KRIMINALA	39
VI.	EDUKACIJA TUŽITELJA TUŽITELJSTVA BiH	40
VII.	STANJE KRIMINALITETA U BOSNI I HERCEGOVINI	40
VII.a.	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE	40
VII.b.	REPUBLIKA SRPSKA	41
VII.c.	BRČKO DISTRIKT	43
VIII.	ZAKLJUČAK SA PRIJEDLOGOM MJERA I AKTIVNOSTI U CILJU POBOLJŠANJA RADA U TUŽITELJSTVU BiH	46
IX.	FINANCIJSKO IZVJEŠĆE TUŽITELJSTVA BiH ZA 2007.g.	49